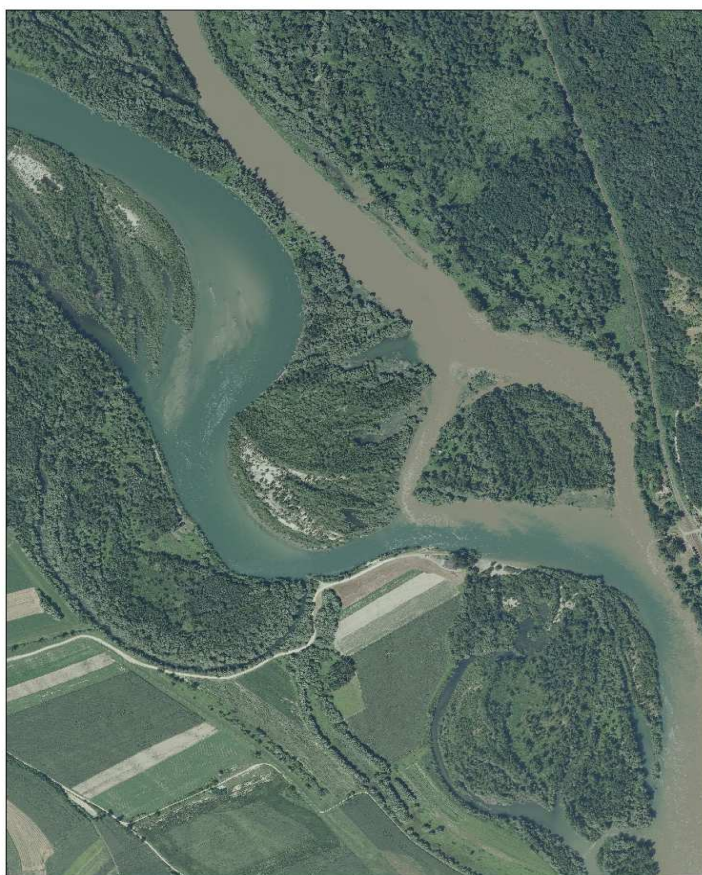

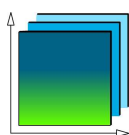
REPUBLIKA HRVATSKA
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA – OPĆINA LEGRAD

IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE LEGRAD SA
SMANJENIM SADRŽAJEM (PRIJEDLOG)

Izrađivač:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Koprivnica, svibanj 2014. god.

NOSITELJ IZRADE: OPĆINA LEGRAD,

Općinski načelnik: Ivan Sabolić

IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE
Koprivnica, Trg J. bana Jelačića 15/II
Ravnatelj: Zlatko Filipović, dipl.ing.arh.

Odgovorni voditelj izrade plana:
Zlatko Filipović, dipl.ing.arh.

Stručni tim:

mr. sc. Mladen Matica
Saša Cestar, dipl.ing.prom.
Jelena Kovač, dipl.ing.građ.
Blaženka Lukšić, dipl.ing.arh., ovl.arh.urb., br.ovl. A 3828
Maja Turinski, mag. geogr.
Martina Lauš, mag.arh.
Branka Španiček, mag. geogr.
Snježana Marković Sirovec, mag.ing.arh., ovl.arh.urb.

Vanjski stručni suradnici:
Marina Horvat Pavlic, dipl.iur.,
Marijan Štimac, dipl.oec.

PODLOGE:

Državna geodetska uprava
Područni ured za katastar Koprivnica

Broj elaborata: 17/12

SURADNICI U IZRADI IZMJENA I DOPUNA PPUO LEGRAD:

- MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, UPRAVA ZA INDUSTRIJSKU POLITIKU, ENERGETIKU I RUDARSTVO, Zagreb;
- MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE, UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE, Zagreb;
- MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, Zagreb;
- MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, UPRAVA ŠUMARSTVA, LOVSTVA I DRVNE INDUSTRIJE, Zagreb;
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Bjelovaru;
- INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d. Zagreb, SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Sektor podrške istraživanju i proizvodnji, Zagreb;
- HRVATSKE CESTE d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Zagreb;
- ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE, Križevci;
- HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za Muru i Gornju Dravu, Varaždin;
- JANAF - Jadranski naftovod d.d. Zagreb, Sektor investicija i IT, Zagreb;
- PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina, Zagreb;

OPĆI PRILOZI PROSTORNOG PLANA:

1. OBRAZAC PROSTORNOG PLANA
2. IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA ZA IZRAĐIVAČA PROSTORNOG PLANA - JAVNU USTANOVU "ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE" – Rješenje
3. IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA ZA IZRAĐIVAČA PROSTORNOG PLANA - JAVNU USTANOVU "ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE" – prilog uz Rješenje
4. IMENOVANJE ODGOVORNE OSOBE IZRADE IZMJENA I DOPUNA PPUO GORNJA RIJEKA – ZLATKO FILIPOVIĆ, d.i.a., ovl.arh.
5. IMENOVANJE ODGOVORNOG VODITELJA IZRADE IZMJENA I DOPUNA PPUO GORNJA RIJEKA – ZLATKO FILIPOVIĆ, d.i.a., ovl.arh.
6. KOPIJA RJEŠENJA HRVATSKE KOMORE ARHITEKATA O UPISU ZLATKA FILIPOVIĆA U IMENIK OVLAŠTENIH ARHITEKATA, pod rednim brojem A3504

Županija: KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA Općina: LEGRAD		
Naziv Prostornog plana: IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE LEGRAD SA SMANJENIM SADRŽAJEM		
Faza izrade Prostornog plana: PRIJEDLOG		
Odluka o izradi Prostornog plana (službeni glasnik): „Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj 6/08 i 14/11.	Odluka predstavničkog tijela o donošenju Prostornog plana (službeni glasnik): „Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj	
Javna rasprava (datum objave):	Javni uvid održan: Od: Do:	Ponovljen javni uvid održan: Od: Do:
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Ivan Sabolić _____ (ime, prezime i potpis)	
Suglasnost za Prostorni plan prema članku 98. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12.) i članku Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13) Broj suglasnosti: Datum:		
Pravna osoba/tijelo koje je izradilo Prostorni plan: ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE		
Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo Prostorni plan:	Odgovorna osoba: Zlatko Filipović, dipl.ing.arh., ovl.arh. _____ (ime, prezime i potpis)	
Odgovorni voditelj izrade Prostornog plana: Zlatko Filipović, dipl.ing.arh., ovl.arh., br.ovl. A 3504		
Stručni tim u izradi Prostornog plana: 1. mr.sc. Mladen Matica 2. Saša Cestar , dipl.ing.prom. 3. Jelena Kovač , dipl.ing.grad. 4. Blaženka Lukšić , dipl.ing.arh., ovl.arh.urb., br.ovl. A 3828 5. Maja Turinski , mag.geogr. 6. Martina Lauš , dipl.ing.arch. 7. Branka Španiček , mag.geogr. 8. Snježana Marković Sirovec , mag.ing.arh., ovl.arh.urb., br.ovl. A 3660	Vanjski stručni suradnici: 1. Marina Horvat Pavlic , dipl.iur. 2. Marijan Štimac , dipl.oe.	
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednica predstavničkog tijela: Snježana Kuzmić _____ (ime, prezime i potpis)	
Istovjetnost ovog Prostornog plana s izvornikom ovjerava: _____ (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela:	

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U BJELOVARU

Tt-07/1262-4 MBS:010067884

R J E Š E N J E

Trgovački sud u Bjelovaru, po sucu toga suda Sanjana Zorinc, u registarskom predmetu upisa osnivanja ustanove, po prijedlogu predlagatelja ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE, Koprivnica, Trg bana Josipa Jelačića 15, dana 31.12.2007.

r i j e š i o j e

u sudski registar kod ovoga suda upisati:

osnivanje ustanove

pod tvrtkom/nazivom ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE, sa sjedištem u Koprivnica, Trg bana Josipa Jelačića 15, u registarski uložak s matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 010067884, prema podacima utvrđenim u prilogu ovoga rješenja ("Podaci za upis u sudski registar"), koji je njegov sastavni dio.

TRGOVAČKI SUD U BJELOVARU

U Bjelovaru, 31. prosinca 2007. godine

Uputa o pravnom sredstvu:

Pravo na žalbu protiv ovog rješenja ima sudionik ili druga osoba koja za to ima pravni interes. Žalba se podnosi u roku od 8 (osam) dana Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u dva primjerka, putem prvostupanjskog suda. Predlagatelj nema pravo žalbe.

D001, 2007-12-31 08:09:53

Stranica 1 od 1

TRGOVAČKI SUD U BJELOVARU
Tt-07/1262-4

MBS: 010067884
Datum: 31.12.2007

PODACI ZA UPIS U GLAVNU KNJIGU
SUDSKOG REGISTRA
(prilog uz rješenje)

Pod brojem upisa 1 za tvrtku ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE upisuje se:

=====

SUBJEKT UPISA

TVRTKA/NAZIV:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE
ŽUPANIJE

SJEDIŠTE:

Koprivnica, Trg bana Josipa Jelačića 15

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- * -izrada i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine
- * -izrada izvješća o stanju u prostoru Koprivničko-križevačke županije (u daljnjem tekstu:Županija)
- * -vođenje registara podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja
- * -pripremanje polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- * -izdavanje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu sa zakonom
- * -izrada prostornih planova uređenja velikog grada, gradova i općina i urbanističkih planova uređenja, ako je izrada tih planova Zavodu povjerena od nadležnosti Ministarstava ili Županijskog poglavarstva Koprivničko-križevačke županije
- * -obavljanje stručno-analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja ako je obavljanje tih poslova Zavodu pvojereno od nadležnog Ministarstva ili Županijskog poglavarstva Koprivničko-križevačke županije

ČLANOVI DRUŠTVA / OSNIVAČI:

Koprivničko-križevačka županija,
Koprivnica, Nemčićeva 5
osnivač

ZASTUPNICI:

Zlatko Filipović, rod.02.01.1958.,O.I.154129665
Koprivnica, Stjepana Radića 47
ravnatelj
zastupa ustanovu samostalno i bez ograničenja

TRGOVAČKI SUD U BJELOVARU
t-07/1262-4

MBS: 010067884
Datum: 31.12.2007

PODACI ZA UPIS U GLAVNU KNJIGU
SUDSKOG REGISTRA
(prilog uz rješenje)

Pod brojem upisa 1 za tvrtku ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE upisuje se:

=====

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Pravni oblik:
ustanova

Osnivački akt:

Odluka o osnivanju Zavoda za prostorno uređenje
Koprivničko-križevačke županije od 13. prosinca
2007. godine.

U Bjelovaru, 31. prosinac
2007.

S U D A C
Sanjana Zorinc

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-350-07/09-01/3504
Urbroj: 505-09-1
Zagreb, 16. rujna 2009. godine

Na temelju članka 96.st.4. i članka 103.st.2. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine» br. 152/08) te članka 8.st.1. Statuta Hrvatske komore arhitekata ("Narodne novine", br. 64/09), Odbor za upis Hrvatske komore arhitekata u sastavu TOMISLAV ČURKOVIĆ, ovl.arh., predsjednik Hrvatske komore arhitekata i Željka Jurković, ovl.arh., Zoran Boševski, ovl.arh., Vladimir Kasun, ovl.arh. i Igor Rožić, ovl.arh., članovi Odbora za upis, rješavajući po Zahtjevu za upis FILIPOVIĆ ZLATKO, dipl.ing.arh., HLEBINE, STJEPANA RADIĆA 47, donosi

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata** upisuje se **FILIPOVIĆ ZLATKO**, dipl.ing.arh., HLEBINE, u stručni smjer za: pod rednim brojem **3504**, s danom upisa **10.09.2009.** godine.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata**, FILIPOVIĆ ZLATKO, dipl.ing.arh., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 56., 58., 62., 63. i 64. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, te članka 24.st.1.alineja 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te ostala prava i dužnosti sukladno zakonu, aktima Komore, posebnim zakonima i propisima donesenim temeljem tih zakona.
3. Ovlaštenu arhitekt poslove iz točke 2. izreke ovoga Rješenja dužan je obavljati stvarno i stalno, te sukladno temeljnim načelima i pravilima struke koje treba poštivati ovlaštenu arhitekt.
4. Ovlaštenom arhitektu Hrvatska komora arhitekata izdaje "**arhitektonsku iskaznicu**" i "**pečat**", koji su trajno vlasništvo Komore.
5. Ovlaštenu arhitekt dobiva putem Hrvatske komore arhitekata Potvrdu o polici osiguranja od profesionalne odgovornosti kod odabranog osiguravatelja. Polica se izdaje za razdoblje od godinu dana i obnavlja se svake godine. Premija osiguranja plaća se sa članarinom, odnosno uračunava se u iznos članarine.
6. Ovlaštenu arhitekt dužan je plaćati Hrvatskoj komori arhitekata članarinu i ostala davanja koja utvrde tijela Komore, osim u slučaju mirovanja članstva i privremenog prekida obavljanja strukovne djelatnosti, a pri prestanku članstva podmiriti sve dospjele financijske obveze prema Komori.

Obrazloženje

FILIPOVIĆ ZLATKO, dipl.ing.arh., podnio je dana 20.01.2009. godine zahtjev za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata Hrvatske komore arhitekata.

Odbor za upis Hrvatske komore arhitekata proveo je na sjednici održanoj 10.09.2009. godine postupak razmatranja dostavljenog potpunog zahtjeva imenovanog, te je temeljem članka 96.st.4. i članka 103.st.2. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, te članka 8.st.1.Statuta Hrvatske komore arhitekata donio rješenje kojim se zahtjev usvaja.

Ovlašteni arhitekt stekao je pravo na uporabu strukovnog naziva «ovlašteni arhitekt», te pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članaka 56., 58., 62., 63. i 64. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, te članka 24.st.1.alineja 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te ostala prava i dužnosti sukladno zakonu, aktima Komore, posebnim zakonima i propisima donesenim temeljem tih zakona, upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata Hrvatske komore arhitekata, i to pravo mu traje dok traje polica osiguranja od profesionalne odgovornosti, odnosno do izricanja stegovne kazne iz članka 120.st.1.alineja 2. i 3. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, u vezi sa člankom 74.st.1. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Ovlašteni arhitekt, osim u slučaju mirovanja članstva, dobiva putem Hrvatske komore arhitekata Potvrdu o polici osiguranja od profesionalne odgovornosti kod odabranog osiguravatelja. Polica se izdaje za razdoblje od godinu dana i obnavlja se svake godine, sukladno članku 10.st.2.Statuta Hrvatske komore arhitekata. Premija osiguranja plaća se sa članarinom, odnosno uračunava se u članarinu, sukladno članku 10.st.3. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata imenovani je stekao pravo na "pečat" i "arhitektonsku iskaznicu" koje mu izdaje Hrvatska komora arhitekata, a koji su trajno vlasništvo Komore temeljem članka 9. st.1 Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Sva prethodno navedena prava obvezuju ovlaštenog arhitekata na redovno i uredno plaćanje članarine u skladu s člankom 27. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Ovlašteni arhitekt dužan je obavljati poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja samostalno u vlastitom uredu, zajedničkom uredu, projektantskom društvu ili drugoj pravnoj osobi registriranoj za tu djelatnost temeljem članka 19.st.1. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji.

Ovlašteni arhitekt dužan je u obavljanju poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja poštivati odredbe Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, Zakona o prostornom uređenju i gradnji i posebnih zakona, te osigurati da obavljanje poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora bude u skladu s načelima i pravilima struke, koja treba poštivati ovlašteni arhitekt.

Na temelju svega prethodno navedenog, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

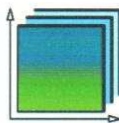
Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od primitka ovog Rješenja.

Predsjednik Hrvatske komore arhitekata
TOMISLAV ČURKOVIĆ, ovl.arh.

Dostaviti:

1. ZLATKO FILIPOVIĆ, 48323 HLEBINE, STJEPANA RADIĆA 47
2. U Zbirku isprava Komore
3. Pismohrana Komore

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Trg bana Josipa Jelačića 15/2, 48 000 Koprivnica; tel: 048/624-406, 048/621-841, 048/624-991; fax: 048/624-405
www.prostorno-kkz.hr; prostorno-uredjenje@kkz.hr; OIB: 59262693789; Broj žiro računa: 2386002-1110040049; Podravska banka

Temeljem članka 40. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11. i 50/12) imenuje se:

ZLATKO FILIPOVIĆ, dipl.ing.arh., ovlaštenu arhitekt
Ravnatelj Zavoda za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije

kao

ODGOVORNA OSOBA IZRADE PROSTORNOG PLANA

Prilikom izrade **Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Legrad sa smanjenim sadržajem** pod brojem PPUO – 17/12 za naručitelja Općinu Legrad. Izrađivač Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Legrad sa smanjenim sadržajem je Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije sa sjedištem u Koprivnici.

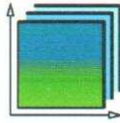
Imenovani ima visokostručnu spremu, položen državni ispit, stručni ispit za obavljanje poslova prostornog uređenja i graditeljstva te Rješenje za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata Hrvatske komore arhitekata pod rednim brojem **A 3504**.

Koprivnica, svibanj 2012.

Pomoćnik ravnatelja:

mr.sc. Mladen Matić

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Trg bana Josipa Jelačića 15/2, 48 000 Koprivnica; tel: 048/624-406, 048/621-841, 048/624-991; fax: 048/624-405
www.prostorno-kkz.hr; prostorno-uredjenje@kkzz.hr; OIB: 59262693789; Broj žiro računa: 2386002-1110040049; Podravska banka

Temeljem članka 40. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11. i 50/12) imenuje se:

ZLATKO FILIPOVIĆ, dipl.ing.arh., ovlaštenu arhitekt
Ravnatelj Zavoda za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije

za

ODGOVORNOG VODITELJA izrade **Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Legrad sa smanjenim sadržajem** pod brojem PPUO – 17/12 za naručitelja Općinu Legrad.

Izrađivač izmjena i dopuna Prostornog plana je Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije sa sjedištem u Koprivnici.

Imenovani ima visokostručnu spremu, položen državni ispit, stručni ispit za obavljanje poslova prostornog uređenja i graditeljstva te Rješenje za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata Hrvatske komore arhitekata pod rednim brojem **A 3504**.

Koprivnica, svibanj 2012.

S A D R Ž A J:

A) TEKSTUALNI DIO

- I. Opće odredbe
- II. Odredbe za provođenje
- III. Prijelazne i završne odredbe

B) GRAFIČKI DIO

Grafički dio Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Legrad sa smanjenim sadržajem sadrži:

Izvadci iz Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije

1. Korištenje i namjena površina	mj 1:100.000
2. Infrastrukturni sustavi	mj 1:100.000
3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora	mj 1:100.000

Građevinska područja naselja

4.1. Antolovec, Kutnjak i Selnica	mj 1:5000
4.2. Legrad	mj 1:5000
4.3. Mali Otok i Veliki Otok	mj 1:5000
4.4. Zablatje	mj 1:5000
4.5. Šoderica	mj 1:5000

Kartogrami:

Kartogram 1: Prometnice	1 : 50.000
Kartogram 2: Nerazvrstane ceste, šumsko i poljoprivredno zemljište	1 : 50.000
Kartogram 3: Eksploatacija mineralnih sirovina	1 : 50.000
Kartogram 4: Vodoopskrbni sustav	1 : 50.000
Kartogram 5: Odvodnja	1 : 50.000
Kartogram 6: Zaštita prirode i okoliša	1 : 50.000
Kartogram 7: Odlagališta otpada	1 : 50.000
Kartogram 8: Kulturna baština	1 : 50.000
Kartogram 9: Vodene površine	1 : 50.000

C) OBVEZNI PRILOZI

- Obrazac Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Legrad sa smanjenim sadržajem
- Obrazloženje:
 1. POLAZIŠTA
 2. CILJEVI PROSTORNOG PLANA
 3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA
- Popis sektorskih dokumenata i propisa,
- Zahtjevi i mišljenja iz članka 79. i članka 94. Zakona o prostornom uređenju i gradnji,
- Izvješća o prethodnoj i javnoj raspravi,
- Evidencija postupka izrade i donošenja prostornog plana,
- Sažetak za javnost.

UVODNI DIO

Grafički dio Plana izradit će se uporabom GIS programa (ArcView 10.0.). Prostor će se analizirati na osnovu službenih topografskih karata 1.25.000, vektoriziranog katastra (uključujući novu izmjeru) i orto-foto snimaka u boji iz 2011.

Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Legrad sa smanjenim sadržajem mijenjaju se sljedeći dijelovi plana:

Tema		Tekstualna izmjena	Grafička izmjena
Prema Odluci			
1.	Usklađenje Prostornog plana sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji i osiguranje prilagođenosti odredbi za provođenje s programima razvoja komunalne infrastrukture i gospodarstva	da	Sve karte
2.	Provjera i usklađenje građevinskih zona sa novim katastarskim izmjerama (k.o. Legrad), prema kojem treba u maksimalnoj mjeri iskoristiti postojeći građevinski fond	da	Sve karte.
3.	Određivanje granica zone gospodarsko-turističke namjene u Kutnjaku i projekta iskorištavanja geotermalnih voda na lokaciji katastarske općine Kutnjak i Selnica Podravska	da	4.1.
4.	Promjena namjene pojedinih građevinskih parcela na području Turističko-rekreacijskog centra Šoderica	da	4.5.
Usklađivanje sa Zakonom o prostornom uređenju i PPKŽ			
5.	Definiranje neizgrađenog građevinskog područja (korekcija)	da	Karte 1., 4.1.-4-5.
6.	Ornitološki rezervat	da	Kartogram zaštite prirode I okoliša
7.	Usklađivanje gospodarskih zona s Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem na zahtjev Općine	da	Sve karte
8.	Ucrtavanje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja	da	Karte 1., 4.1.-4-5.
9.	Usklađivanje pojmova	da	
Zahtjevi javnih ustanova s ovlastima, građana, udruga, posl. subjekata i sl.			
10.	Ucrtavanje granica Regionalnog parka	da	Kartogram zaštite prirode i okoliša
11.	Ucrtavanje granica Ornitološkog rezervata	da	Kartogram zaštite prirode i okoliša
12.	Ostali pristigli zahtjevi		

A) TEKSTUALNI DIO

1. POLAZIŠTA

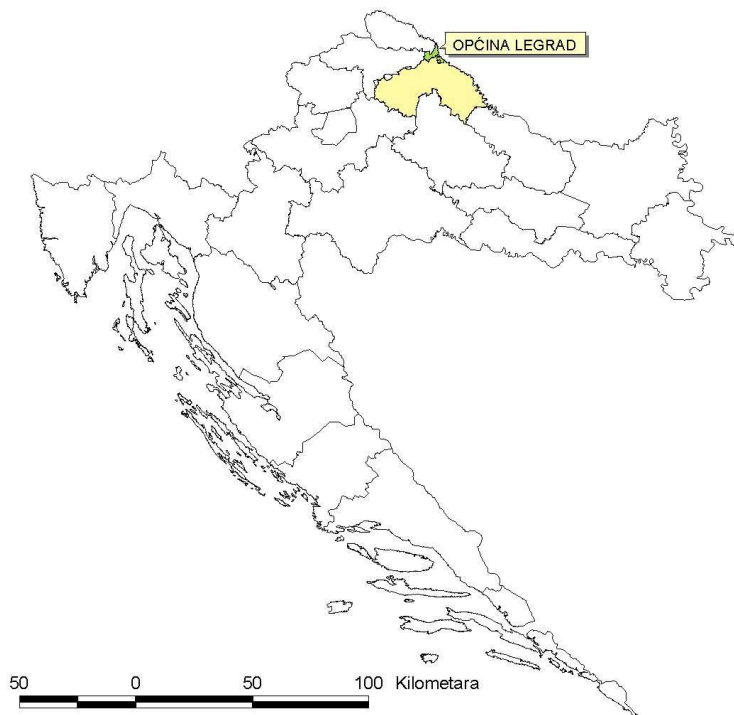
1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

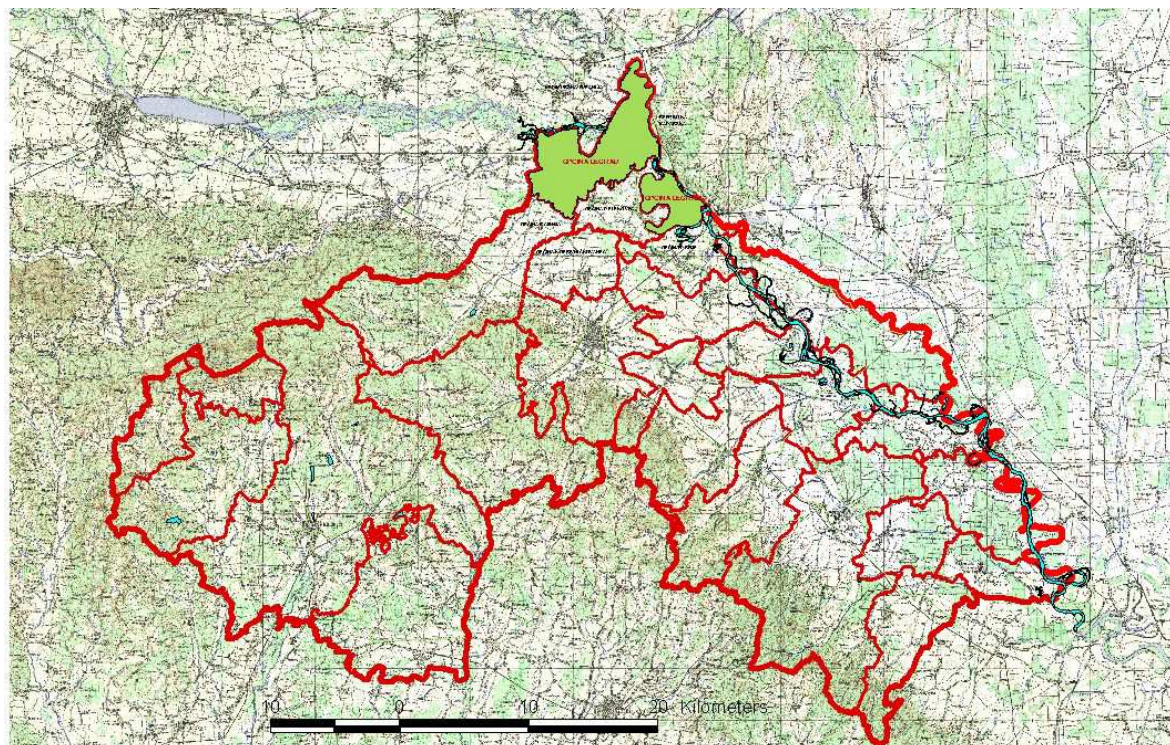
1.1.1. Teritorijalno-politički ustroj

Općina Legrad nalazi se u sastavu Koprivničko-križevačke županije i čini ju 7 naselja: Antolovec, Kutnjak, Legrad, Mali Otok, Selnica Podravska, Veliki Otok i Zablattie. Granice područja Općine Legrad poklapaju se sa katastarskim granicama rubnih naselja koja se nalaze unutar područja. Površina Općine iznosi 62,62 km² što čini 2,8% od ukupne površine Županije. Prema popisu iz 2001. godine u Općini je živjelo 2 764 stanovnika što čini 2,2% stanovnika Koprivničko-križevačke županije. To je rijetko naseljen kraj s gustoćom naseljenosti od samo 44 st/km² (prosječna naseljenost u Koprivničko-križevačkoj županiji iznosi 71,3 st/km²). Općina Legrad graniči sa općinama Drnje, Đelekovec i Rasinja, na zapadu graniči s općinom Mali Bukovec iz Varaždinske županije te na sjeverozapadu sa općinama Kotoriba i Donja Dubrava iz Međimurske županije. Na sjeveru općina Legrad graniči s Republikom Mađarskom.

Općina Legrad smještena je uz rijeku Dravu. Sastoji se od tri odvojena prostora: prostora južno od rijeke Drave (gdje su smještena sva naselja), Velikog Pažuta u Međimurja te prostora jugozapadno od rijeke Drave gdje su smještena jezera Jagnježde i Šoderica.

Slika 1. Položaj općine Legrad u Republici Hrvatskoj

Slika 2. Položaj općine Legrad u Koprivničko-križevačkoj županiji

Izvor: Prostorni plan Koprivničko-križevačke županije

1.1.2. Stanovništvo i naseljenost

Prema zadnjem popisu stanovništva Općina Legrad ima ukupno 2194 stanovnika što je za 20, 9 % manje (u apsolutnim brojevima 579 stanovnika manje) nego 2001. godine. Općina bilježi konstantan pad broja stanovnika od 1921. godine (Sl.1.).

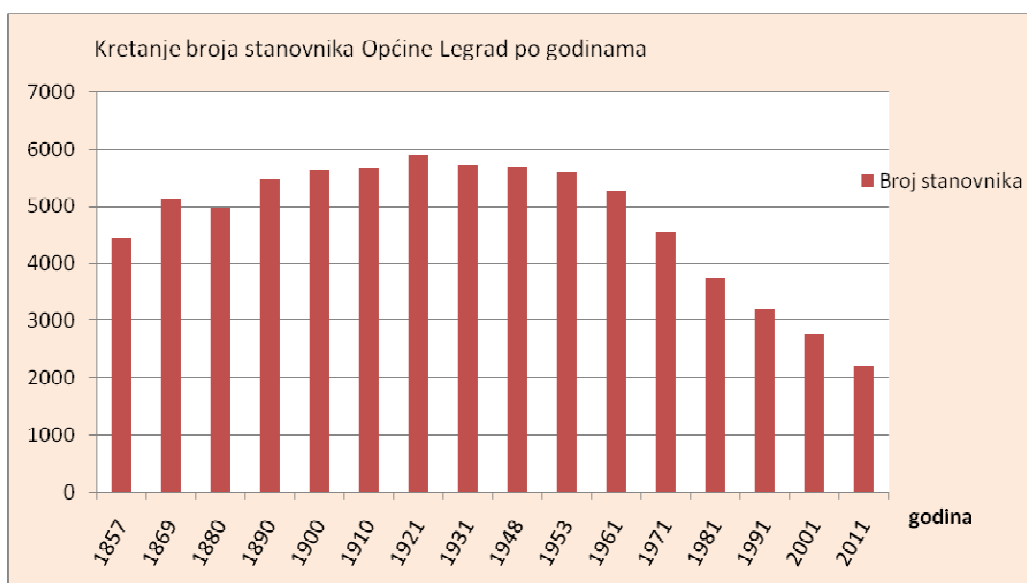
Tab.1. Općina Legrad

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	4438					
1869	5147	115,98	709	15,98	59,08	1,33
1880	4974	96,64	-173	-3,36	-15,73	-0,31
1890	5489	110,35	515	10,35	51,5	1,04
1900	5629	102,55	140	2,55	14	0,26
1910	5678	100,87	49	0,87	4,9	0,09
1921	5891	103,75	213	3,75	19,36	0,34
1931	5724	97,17	-167	-2,83	-16,70	-0,28

1948	5701	99,60	-23	-0,40	-1,35	-0,02
1953	5609	98,39	-92	-1,61	-18,40	-0,32
1961	5268	93,92	-341	-6,08	-34,10	-0,61
1971	4549	86,35	-719	-13,65	-71,90	-1,36
1981	3746	82,35	-803	-17,65	-80,30	-1,77
1991	3200	85,42	-546	-14,58	-54,60	-1,46
2001	2764	86,38	-436	-13,63	-43,60	-1,36
2011	2185	79,05	-579	-20,95	-57,90	-2,09

Izvor: DZS, Zagreb

Na ovome je prostoru naročito izražen proces demografskog pražnjenja odnosno depopulacije (uglavnom zbog pada nataliteta i deruralizacije), a ovakvi su demografski procesi sastavni dio općehrvatskih promjena.

Sl. 1. Kretanje broja stanovnika Općine Legrad od 1857. do 2011. godine

Naselje Legrad sa 925 stanovnika prednjači prema broju stanovnika pred ostalim naseljima, no isto kao i cijela Općina, bilježi (u odnosu na 2001. godinu) ukupni pad broja stanovnika, i to za 24, 1 % (293 stanovnika manje nego što je imalo 2001.). Naselje Veliki Otok također bilježi ukupni pad broja stanovnika za 24 %, a slijede Antolovec sa 22, 6 %, Zablatje sa 20, 7 %, Kutnjak sa 16, 6 %, Mali Otok sa 15, 3 % i Selnica Podravska sa najmanjim padom broja stanovnika sa 13, 7 %.

Tab. 2. Antolovec

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	160					
1869	166	103,75	6	3,75	0,50	0,31
1880	150	90,36	-16	-9,64	-1,45	-0,88

1890	176	117,33	26	17,33	2,6	1,73
1900	203	115,34	27	15,34	2,7	1,53
1910	217	106,90	14	6,90	1,4	0,69
1921	226	104,15	9	4,15	0,82	0,38
1931	232	102,65	6	2,65	0,60	0,27
1948	240	103,45	8	3,45	0,47	0,20
1953	235	97,92	-5	-2,08	-1,00	-0,42
1961	207	88,09	-28	-11,91	-2,80	-1,19
1971	211	101,93	4	1,93	0,40	0,19
1981	151	71,56	-60	-28,44	-6,00	-2,84
1991	123	81,46	-28	-18,54	-2,80	-1,85
2001	93	75,61	-30	-24,39	-3,00	-2,44
2011	72	77,42	-21	-22,58	-2,10	-2,26

Izvor:isto

Tab. 3. Kutnjak

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	488					
1869	573	117,42	85	17,42	7,08	1,45
1880	514	89,70	-59	-10,30	-5,36	-0,94
1890	628	122,18	114	22,18	11,4	2,22
1900	608	96,82	-20	-3,18	-2	-0,32
1910	607	99,84	-1	-0,16	-0,1	-0,02
1921	671	110,54	64	10,54	5,82	0,96
1931	700	104,32	29	4,32	2,90	0,43
1948	732	104,57	32	4,57	1,88	0,27
1953	697	95,22	-35	-4,78	-7,00	-0,96
1961	685	98,28	-12	-1,72	-1,20	-0,17
1971	589	85,99	-96	-14,01	-9,60	-1,40
1981	483	82,00	-106	-18,00	-10,60	-1,80
1991	416	86,13	-67	-13,87	-6,70	-1,39
2001	331	79,57	-85	-20,43	-8,50	-2,04
2011	276	83,38	-55	-16,62	-5,50	-1,66

Izvor:isto

Tab. 4. Legrad

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	2357					
1869	2753	116,80	396	16,80	33,00	1,40
1880	2705	98,26	-48	-1,74	-4,36	-0,16
1890	2798	103,44	93	3,44	9,3	0,34
1900	2848	101,79	50	1,79	5	0,18
1910	2896	101,69	48	1,69	4,8	0,17
1921	2922	100,90	26	0,90	2,36	0,08
1931	2726	93,29	-196	-6,71	-19,60	-0,67
1948	2612	95,82	-114	-4,18	-6,71	-0,25
1953	2586	99,00	-26	-1,00	-5,20	-0,20

1961	2479	95,86	-107	-4,14	-10,70	-0,41
1971	2110	85,11	-369	-14,89	-36,90	-1,49
1981	1670	79,15	-440	-20,85	-44,00	-2,09
1991	1405	84,13	-265	-15,87	-26,50	-1,59
2001	1218	86,69	-187	-13,31	-18,70	-1,33
2011	925	75,94	-293	-24,06	-29,30	-2,41

Tablica 5. Mali Otok

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	175					
1869	215	122,86	40	22,86	3,33	1,90
1880	216	100,47	1	0,47	0,09	0,04
1890	273	126,39	57	26,39	5,7	2,64
1900	278	101,83	5	1,83	0,5	0,18
1910	284	102,16	6	2,16	0,6	0,22
1921	304	107,04	20	7,04	1,82	0,64
1931	295	97,04	-9	-2,96	-0,90	-0,30
1948	284	96,27	-11	-3,73	-0,65	-0,22
1953	293	103,17	9	3,17	1,80	0,63
1961	274	93,52	-19	-6,48	-1,90	-0,65
1971	241	87,96	-33	-12,04	-3,30	-1,20
1981	221	91,70	-20	-8,30	-2,00	-0,83
1991	181	81,90	-40	-18,10	-4,00	-1,81
2001	170	93,92	-11	-6,08	-1,10	-0,61
2011	144	84,71	-26	-15,29	-2,60	-1,53

Izvor:isto

Tab. 6. Selnica Podravska

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	513					
1869	544	106,04	31	6,04	2,58	0,50
1880	514	94,49	-30	-5,51	-2,73	-0,50
1890	570	110,89	56	10,89	5,6	1,09
1900	609	106,84	39	6,84	3,9	0,68
1910	584	95,89	-25	-4,11	-2,5	-0,41
1921	588	100,68	4	0,68	0,36	0,06
1931	627	106,63	39	6,63	3,90	0,66
1948	648	103,35	21	3,35	1,24	0,20
1953	656	101,23	8	1,23	1,60	0,25
1961	618	94,21	-38	-5,79	-3,80	-0,58
1971	533	86,25	-85	-13,75	-8,50	-1,38
1981	444	83,30	-89	-16,70	-8,90	-1,67
1991	374	84,23	-70	-15,77	-7,00	-1,58
2001	344	91,98	-30	-8,02	-3,00	-0,80
2011	297	86,34	-47	-13,66	-4,70	-1,37

Izvor:isto

Tab. 7. Veliki Otok

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	414					
1869	552	133,33	138	33,33	11,50	2,78
1880	515	93,30	-37	-6,70	-3,36	-0,61
1890	612	118,83	97	18,83	9,7	1,88
1900	625	102,12	13	2,12	1,3	0,21
1910	567	90,72	-58	-9,28	-5,8	-0,93
1921	613	108,11	46	8,11	4,18	0,74
1931	591	96,41	-22	-3,59	-2,20	-0,36

1948	598	101,18	7	1,18	0,41	0,07
1953	571	95,48	-27	-4,52	-5,40	-0,90
1961	495	86,69	-76	-13,31	-7,60	-1,33
1971	422	85,25	-73	-14,75	-7,30	-1,47
1981	390	92,42	-32	-7,58	-3,20	-0,76
1991	375	96,15	-15	-3,85	-1,50	-0,38
2001	333	88,80	-42	-11,20	-4,20	-1,12
2011	253	75,98	-80	-24,02	-8,00	-2,40

Izvor:isto

Tab. 8. Zablatje

Popisi	Broj stanovnika	Lančani index	Razlika		Prosječna godišnja promjena	
			apsolutna	u %	apsolutna	u %
1857	331					
1869	344	103,93	13	3,93	1,08	0,33
1880	360	104,65	16	4,65	1,45	0,42
1890	432	120,00	72	20,00	7,2	2,00
1900	458	106,02	26	6,02	2,6	0,60
1910	523	114,19	65	14,19	6,5	1,42
1921	567	108,41	44	8,41	4,00	0,76
1931	553	97,53	-14	-2,47	-1,40	-0,25
1948	587	106,15	34	6,15	2,00	0,36
1953	571	97,27	-16	-2,73	-3,20	-0,55
1961	510	89,32	-61	-10,68	-6,10	-1,07
1971	443	86,86	-67	-13,14	-6,70	-1,31
1981	387	87,36	-56	-12,64	-5,60	-1,26
1991	326	84,24	-61	-15,76	-6,10	-1,58
2001	275	84,36	-51	-15,64	-5,10	-1,56
2011	218	79,27	-57	-20,73	-5,70	-2,07

Broj stanovnika u naselju Legrad konstantno opada od 1921. godine, dok u naseljima Antolovec, Kutnjak, Veliki Otok i Zablatje opada od 1948., a od 1953. godine i u Malom Otoku i Selnici Podravskoj. Opadanje broja stanovnika, pretežita je pojava demografskih kretanja na području cijele županije. Izraženiji pad stanovništva bilježe sva ruralna naselja koja su podalje od glavnih prometnica, odnosno od najvažnijih urbanih središta, a osim toga na ovakvu sliku utječe i niski natalitet (negativni prirodni priraštaj), zatim odmakli procesi starenja (senilizacije) i druge negativne promjene u kvalitativnoj strukturi.

Općina Legrad ima ukupno 920 kućanstava od čega je njih 919 privatna. Najveći broj kućanstava ima naravno naselje Legrad, njih 438, a samo jedno kućanstvo nije u privatnom vlasništvu. Ostala naselja se sastoje od privatnih kućanstava i to Kutnjak sa 111, Selnica Podravska sa 109, Veliki Otok sa 90, Zablatje sa 87, Mali Otok sa 52 i Antolovec sa najmanjim brojem kućanstava 33.

Tab. 9. Stambene jedinice I kućanstva Općine Legrad

Popis 2011. naselja	KUĆANSTVA ukupno	STAMBENE JEDINICE		
		privatna kućanstva	ukupno	stanovi za stalno stanovanje
Antolovec	33	33	43	43
Kutnjak	111	111	138	138
Legrad	438	437	1012	628
Mali Otok	52	52	65	63
Selnica Podravska	109	109	133	133
Veliki Otok	90	90	126	126
Zablatje	87	87	107	106
Općina Legrad	920	919	1624	1237

Izvor:isto

Općina ima ukupno 1624 stambene jedinice od kojih su 1237 stanovi za stalno stanovanje. Najviše stambenih jedinica ima Legrad, ukupno 1012, a od toga je 628 stanova za stalno stanovanje. Zatim prema ukupnom broju stambenih jedinica slijedi Kutnjak sa 138, Selnica Podravska sa 133 i Veliki Otok sa 126 (sve stambene jedinice su ujedno i stanovi za stalno stanovanje). U Zablatju je ukupno 107 stambenih jedinica i samo je jedan stan za povremeno dok su ostali za stalno stanovanje, a najmanji broj stambenih jedinica (43) ima Antolovec i sve su stanovi za stalno stanovanje.

1.2. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Područje Općine Legrad pokriveno je slijedećom prostorno planskom dokumentacijom:

-Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, 1997.

-Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, 1999., (Narodne novine br. 50/99)

- Prostorni plan Koprivničko-križevačke županije, Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije, Koprivnica, 2001. (SG 8/01, 8/07 i 13/12).

Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

Donošenjem Programa prostornog uređenja Republika Hrvatska je utvrdila mjere i aktivnosti za provođenje Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske. U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju Program se primjenjuje pri izradi prostornih planova županija, općina, gradova i naselja te prostornih planova područja posebnih obilježja.

Prostorni plan Koprivničko-križevačke županija i Izmjene i dopune Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije

Prostornim planom Županije određena su načela prostornog uređenja i utvrđeni ciljevi prostornog razvoja te organizacija, zaštita, korištenje i namjena prostora Županije. Prostorni plan Županije sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, prostorna mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge elemente od važnosti za Županiju.

PPU turističko-rekreacijskog centra Šoderica (Službeni glasnik 5/92)

Plan se koristi kao osnova uređenja područja oko jezera Šoderica. U manjoj mjeri se mogu uočiti odstupanja od planiranih namjena, prvenstveno u izgradnju vikendica. Općina Legrad izvršila je katastarsku izmjeru ovog područja što će pomoći kod daljnjeg razvoja ovog područja.

Obveze iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske

Stanovništvo i naselja

- Treba težiti ravnomjernijem razmještanju stanovništva uz korištenje, zaštitu i obnovu ruralnog u svrhu demografske obnove.

- Poticati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja i zaustaviti njihova daljnja neopravdana širenja.

Infrastrukturni i vodnogospodarski sustav

- Prometni sustav

Cestovni promet

- Unapređenje kvalitete cestovne mreže zahtijeva uspostavu još nekih važnih cestovnih pravaca (Podravska brza cesta, obilaznice), odnosno dopunu mreže državnih cesta.
- Daljnjim širenjem građevinskog područja uzduž državnih i županijskih cesta doći će do sniženja kategorija cesta te je stoga potrebno spriječiti takvo daljnje širenje.

- Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrbni sustavi se trebaju planirati prema konceptu "održivog" gospodarenja vodom i upravljanja vodoopskrbom, a zaštitnim se zonama izvorišta mora posvetiti puna pozornost te je potrebno poduzeti zahvate kako bi ih se uključilo u sklop vodogospodarskih sustava i efikasno provedla njihova zaštita.

- Prioritet izgradnje vodoopskrbnih objekata je što brže postizanje ravnomjerne vodoopskrbe, a odnosi se na rješenje distribucije u okviru minimuma dopuštenih gubitaka vode i reduciranje potrošnje vode na stvarne potrebe komunalnog standarda.

Zbrinjavanje otpada

- Problematika zbrinjavanja otpada obuhvaća zbrinjavanje komunalnog i posebnog otpada i ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, ali nedovoljno sagledano gospodarsko-razvojno značenje.
- Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju: smanjenje nastanka otpada, mjere korištenja otpada i sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.
- Prioritet je izgradnja sanitarnih odlagališta (deponija) umjesto neorganiziranih odlagališta koja su danas u upotrebi, s primjenom propisanih mjera sigurnosti i zaštite od štetnog djelovanja na okoliš.

Gospodarske djelatnosti u prostoru

Šumarstvo

- U skladu s održivim razvojem treba svaku uništenu šumsku površinu obnoviti pošumljavanjem, zaštititi šume, kontinuirano pratiti stanje šuma i kartirati ih, preradu drva razvijati kao čistu industriju, te poticati razvoj urbanog šumarstva.

Poljodjelstvo

- Cilj transformacije poljodjelskog sektora je razvijanje suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva.
- U svrhu zaštite i očuvanja poljodjelskog resursa treba u dokumente prostornog uređenja uključiti racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta te smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljodjelske svrhe, sanirati površinske kopove, te usmjeravati i poticati proizvodnju zdrave hrane.
- U cilju unapređenja korištenja tla potrebno je donjeti program i zakone koji potiču održivi razvitak, te uvesti novi pristup u utvrđivanju boniteta tla.

- Prioriteti djelovanja u svrhu gospodarskog razvitka poljodjelstva su: zaustavljanje depopulacije, bolje iskorištavanje poljodjelskih površina, stimulacija određene proizvodnje i proširivanje kvalitetnih poljodjelskih površina.

Rudarstvo

- Posebno su osjetljiva područja pod utjecajem vodnih režima i podzemnim tokovima voda gdje uslijed skidanja površinskih slojeva može doći do ugrožavanja voda.
- Nužno je najstrožim mjerama spriječiti nekontroliranu i nelegalnu eksploataciju nemetalnih mineralnih sirovina.
- Kod rudarenja je važno voditi računa o tržišnim potrebama i o uklapanju u prostorne planove s nužnim rješenjem konflikata osobito s poljoprivredom i vodnim gospodarstvom.
- Svaki plan-projekt eksploatacije mora sadržavati komponentu sanacije tijekom radova, a osobito uređenja prostora nakon završetka eksploatacije.

Zaštita posebnih vrijednosti prostora i okoliša

Radi učinkovitog planiranja nužno je utvrditi:

- dosadašnju opterećenost i ugroženost prostora te prihvatljive kapacitete prostora (nosivi kapacitet)
- opremeljenost tehničkom infrastrukturom i nedostatke
- prirodne i stvorene vrijednosti koje treba zaštititi
- propise, sporazume i konvencije koji vrijede za određeno područje i određeni tip prostora-resursa.

U planiranju razvoja nužan je pažljiv izbor razvojnih programa i tehnologija koje će očuvati kvalitetu prostora i okoliša, a razvoj planirati u granicama prihvatljivog opterećenja prostora, neprihvaćanjem zastarjelih i štetnih tehnologija te dosljednim provođenjem načela održivog razvitka.

Zbrinjavanje opasnog otpada ustrojava se na razini države, a komunalnog otpada na lokalnoj razini. Prioritet je smanjenje sadašnjih, neorganiziranih odlagališta s primarnom zaštitom voda, poljoprivrednog zemljišta i naselja.

Zaštita prirodne baštine

Osnovni cilj je uspostaviti cjelovitu zaštitu prirodnih vrijednosti kroz istraživanje i sustavno vrednovanje prostora, novelaciju dokumenata prostornog uređenja (sustav mjera zaštite i korištenje prostora), unaprjeđivanje pravne osnove te organizacijsko i stručno osposobljavanje službe zaštite.

- Potrebno je definirati predjele/lokalitete koje je nužno evidentirati, vrednovati i odgovarajuće zaštititi
- Sprječavati aktivnosti koje uzrokuju degradaciju i smanjenje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta (bioraznovrsnosti)

Zaštita graditeljske baštine

- potrebno je stvarati modele revitalizacije ruralnih cjelina primjenom integralnih oblika zaštite sa naglaskom na stvaranju pozitivnog odnosa prema zavičajnim vrijednostima i poticanja brige za nacionalnu baštinu.

Krajolik

- Prirodne krajolike treba očuvati u što većoj mjeri, a područja narušenih prirodnih i estetskih vrijednosti sanirati odgovarajućim mjerama (sprečavanje bespravne izgradnje, odlaganja otpada, izbjegavanje geometrijskih regulacija vodotoka)
- Obvezno sanirati štetne posljedice velikih rudarskih i graditeljskih radova, osobito površinskih kopova (npr. usporednom biološkom rekultivacijom).
- Planirati infrastrukturu na način da se koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova i to tako da izbjegavaju šume, poljoprivredno zemljište, da ne razaraju cjelovitost prirodnih i stvorenih struktura, uz provedbu načela i mjera zaštite okoliša.

Obveze iz Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije

Prostorni plan uređenja općine Legrad kao plan nižeg reda detaljnije razrađuje sustav naselja, namjenu i uvjete korištenje prostora, prostorno-gospodarske strukture i infrastrukturne koridore utvrđene Prostornim planom Koprivničko-križevačke županije.

Uvjeti određivanja građevinskog područja:

- Građevinska područja treba razlučiti na izgrađena i neizgrađena te analizom ustanoviti potrebe i mogućnosti širenja građevinskog područja za svako naselje, kao i potrebe za njegovo smanjenje.

- utvrditi eventualnu obvezu izrade prostornih planova užeg područja te načine usmjeravanja izgradnje u pojedina područja.

- Utvrđivanje veličine građevinskih područja

- Osobito pažljivo treba preispitati mogućnosti minimaliziranja građevinskog područja uz državne i županijske ceste, veličinu i lokaciju zona planiranih za gospodarsku namjenu, potrebu i dinamiku izrade planova užeg područja,

Komunalna infrastruktura

Vodoopskrba

Na području općine Legrad izgrađen je i u potpunoj funkciji sustav javne vodoopskrbe. Kako bi se podmirile potrebe stanovništva i gospodarstva za pitkom vodom ista se putem magistralnih cjevovoda doprema iz vodocrpilišta Ivanščak, locirnog na području Grada Koprivnice. Magistralni cjevovodi ulaze na područje obuhvata plana iz smjera dviju susjednih općina: na istoku iz općine Đelekovec (spoj Imbriovec – Zablatje, promjera Ø200) te na zapadu iz općine Rasinja (spoj Koledinec – Zablatje, promjera Ø250, odn. DN225). Istočni i zapadni krak magistralnog cjevovoda spajaju se na području naselja Zablatje te se nastavno preko naselja Mali Otok (DN 225) i Veliki Otok (DN 200) pružaju do Legrada (Ø200). Magistralni cjevovod se nadalje pruža prema sjeverozapadu gdje prelazi na područje Međimurske županije (Ø200), otkuda se ponovo vraća na područje naselja Selnica Podravska (Ø150). U naselju Selnica Podravska izveden je sekundarni vodoopskrbni cjevovod (dimenzija DN160) koji se u koridoru lokalne ceste LC 25102 pruža prema naselju Kutnjak i nadalje spaja na magistralni cjevovod Kuzminec – Zablatje, čime je na području općine zatvoren vodoopskrbni prsten.

U svim naseljima općine razvedena je sekundarna vodoopskrbna mreža na koju je priključeno cca ?? kućanstava i gospodarskih subjekata. Izgradnjom spomenutog sustava magistralnih i sekundarnih cjevovoda omogućena je sigurna opskrba vodom stanovništva i

gospodarskih subjekata, osigurane su potrebne količine vode za protupožarnu zaštitu, te za širenje gospodarskih, energetskih, turističkih djelatnosti, poljoprivrede i sl.

Kao što je ranije spomenuto općina je magistralnim cjevovodm spojena na vodoopskrbni sustav Međimurske županije, otkuda se prvotno vršila opskrba naselja Legrad pitkom vodom (vodocrpilište Prelog).

Odvodnja

Kanalizacijska mreža na području općine nije razvijena.

Odvodnja sanitarno-fekalne vode iz domaćinstava disponira se putem septičkih taložnica, dok odvodnja oborinskih voda ne stvara problem zbog propusnog terena koji apsorbira i veće količine oborinskih voda. Problem bi mogle predstavljati eventualne rekonstrukcije ili izgradnja novih cestovnih prometnica, sa ili bez pješačkih staza ograničenih rubnjacima, pri čemu bi trebalo razmotriti mogućnost dispozicije dijela oborinske vode. Izgradnjom javnog vodoopskrbnog sustava značajno je porasla potrošnja vode, čime su postojeće septičke taložnice postale nedostatnog kapaciteta te dolazi do izlivanja zagađenih voda u podzemlje ili neprikladne prijamnike. Takvo stanje je općenito neprihvatljivo, negativno utječe na okoliš te stvara potencijalnu opasnost za pojavu hidričkih bolesti.

EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA

Na području Općine Legrad većim ili manjim dijelom nalaze se eksploatacijska polja ugljikovodika (EPU) Legrad i Kutnjak-Đelekovec, eksploatacijsko polje geotermalne vode Lunjkovec-Kutnjak, kao i eksploatacijsko polje ugljikovodika Veliki Otok predviđeno za brisanje iz registra eksploatacijskih polja.

Za eksploatacijsko polje geotermalne vode Lunjkovec-Kutnjak nema bitnih promjena u odnosu na podatke prethodnog prostornog plana. Planira se korištenje geotermalne vode za industrijske, turističke i poljoprivredne namjene na postojećoj bušotini Kutnjak-1 te izgradnja još jedne bušotine Kutnjak-1A.

Od većih izgrađenih objekata i vodova unutar administrativnih granica Općine Legrad ističu se:

- plinsku stanicu (PS) Legrad unutar EPU Legrad
- kondenzatovod DN50 Legrad-Koprivnica.

U sklopu realizacije projekta Međimurje (privođenje proizvodnji eksploatacijskih polja Vučkovec, Vukanovec i Zebanec) planira se izgradnja otpremnog plinovoda DN 300 u istom koridoru sa JANAF-om koji će dijelom prolaziti i unutar administrativnih granica Općine Legrad.

Posebni uvjeti na osnovu propisanih dokumenata, odnose se na sigurnosni pojas os 200m lijevo i desno od cjevovoda unutar kojeg je potrebno zatražiti uvjete prilikom bilo kakvih zahvata u tom prostoru. Posebnim uvjetima određuju se zaštitni pojasevi oko instalacija, a u cilju sigurnosti ljudi i objekata u kojima žive ili borave ljudi. Zaštitni pojasevi se definiraju prilikom izdavanja posebnih uvjeta kod gradnje stabilnih objekata koji nisu u funkciji tih instalacija.

Zaštitni pojasevi ovise o promjeru i radnom tlaku cjevovoda, a generalno zaštitni pojas iznosi 30m lijevo i desno od osi cjevovoda (plinovod, naftovod i produktovod). Unutar zaštitnog pojasa zabranjeno je graditi stabilne objekte namijenjene stalnom ili privremenom boravku ljudi, odnosno objekte koji nisu u funkciji proizvodnje nafte i plina. Oko izgrađene bušotine zaštitna i požarna zona iznosi 30m u polumjeru oko osi bušotine. Kod trajno napuštenih bušotina (likvidirane-kanal bušotine se nalazi 1,5-2,0 metara pod zemljom), sigurnosna-zaštitna zona u kojoj je zabranjeno graditi objekte za boravak i rad ljudi iznosi 3,0 metara u polumjeru oko osi kanala trajno napuštene bušotine.

Uz primjenu posebnih mjera zaštite, zaštitni pojas za cjevovode može biti:

- za promjer cjevovoda do 125mm - 10m
- za promjer cjevovoda od 125mm do 300mm - 15m
- za promjer cjevovoda od 300mm do 500mm - 20m
- za promjer cjevovoda veći od 500mm - 30m

U zelenom pojasu širokom 5m lijevo i desno od osi cjevovoda zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5m.

Kod paralelnog vođenja infrastrukturnih instalacija (kanalizacija, vodovod, plinovod, el. kablovi, tel. kablovi i ostalo) minimalna međusobna udaljenost između instalacija mora biti 5m računajući od vanjskog ruba infrastrukturnih instalacija do vanjskog ruba naših instalacija.

Na mjestima križanja infrastrukturnih instalacija s dotičnim instalacijama iste obvezno treba postaviti ispod dotičnih instalacija. Vertikalna udaljenost mora biti najmanje 0,5m računajući od donje kote dotičnog cjevovoda ili kabela koji se polaže. Kut križanja mora biti između 90° i 60°. Iznad mjesta križanja obavezno se postavlja pocinčana rešetka kao oznaka da ispod postojećeg cjevovoda prolazi najmanje još jedan cjevovod ili kabel.

Na mjestima križanja i paralelnog hoda prometnica, željezničke pruge, vodotoka, kanalske mreže i dr. s instalacijama međusobna udaljenost definirana je posebnim propisima i sastavni je dio posebnih uvjeta.

Zaštitni sigurnosni prostor oko pojedinih građevina i instalacija određen je: Zakonom o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima (Sl. list 26/85.), Zakonom o rudarstvu (NN 75/09, 49/11), Pravilnikom o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih plinova slojnih voda (Sl. list 43/79.) i Pravilnikom o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list 26/85.).

Eksploatacija šljunka i pijeska

Naziv	Površina (ha)	Status	Odobrenje
Jagnežđe 2	87,5	Postojeće eksploatacijsko polje šljunka i pijeska	Odobrenje za eksploataciju od 02.09.2010. (klasa: UP/I-310-01/10-01/07)
Gašpar sjever i Gašpar jug	10,4	Planirano eksploatacijsko polje šljunka i pijeska	Odobrenje za istraživanje od 18.03.2010. (klasa: UP/I-310-01/09/01/245)
Pod brestom	7,88	Postojeće eksploatacijsko polje šljunka i pijeska	Odobrenje za eksploataciju od 12.06.2009. (klasa: UP/I-310-01/09/01/245)

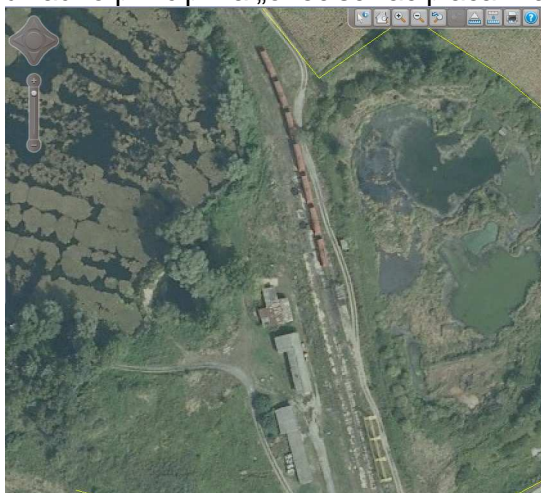

			UP/I-310-01/09-01/05)
Gornje Grmlje	8,36	Planirano eksploatacijsko polje šljunka i pijeska	Odobrenje za istraživanje od 20.07.2009. (klasa: UP/I-310-01/09-01/01
Netečje	4,4	Planirano eksploatacijsko polje šljunka i pijeska	

ZAŠTITA PRIRODE I OKOLIŠA

Sanacija onečišćene lokacije „Praonica vagona Botovo“

Na području Županije nalazi se Praonica vagona Botovo (u daljnjem tekstu: Praonica), jedna od „crnih točaka“ RH, evidentiranih Nacionalnom strategijom zaštite okoliša iz 2002. god. kojom je lokacija predviđena za sanaciju te su Hrvatske željeznice pokrenule izradu dokumentacije potrebne za sanaciju, a u financijskim planovima FZOEU-a za razdoblje 2005-2008.god. su bila predviđena financijska sredstva u iznosu od 8.000.000,00 kn. Ujedno je na županijskoj razini lokacija Praonice uvrštena u Program zaštite okoliša Koprivničko-križevačke županije (SG KKŽ br. 5/06) i u PGO sa naznakom obvezne prioritetne sanacije što je sukladno principima „onečišćivač plaća“ Zakona o otpadu i Zakona o zaštiti okoliša.

Ortofoto prikaz lokacije Praonice vagona Botovo

Izvor: www.arkod.hr , prosinac 2011.god.

Okolišno nepovoljan smještaj Praonice koji se nalazi unutar Regionalnog parka Mura-Drava, unutar područja ekološke mreže međunarodno važnog područja za ptice HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) i važnog područja za divlje svojte i stanišne tipove HR5000013. Šire područje Drave i na ležištu vodonosnika rijeke Drave, zahtjeva prioritetnu sanaciju lokacije.

Trenutno stanje na području Praonice vagona Botovo

Izvor: terenski obilazak lokacije, Odsjek za zaštitu okoliša i prirode Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša KKŽ, siječanj, 2012.god.

Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske, gospodarske i prostorne pokazatelje s obrazloženjem pristupanja izradi prostornog plana uređenja općine sa smanjenim sadržajem

Demografski čimbenici

Kao posljedica nepovoljnog prostorno-gospodarskog razvoja demografski čimbenici su osnovni ograničavajući čimbenik. To se prije svega ogleda u prirodnom padu broja stanovnika, emigraciji, dobno-spolnoj i obrazovnoj strukturi. Negativno prirodno kretanje broja stanovnika ubrzava smanjivanje broja stanovnika.

Visoka prosječna starost također je jedan od ograničavajućih čimbenika daljeg razvitka.

Područje općine Legrad je nedovoljno razvijeno područje sa nepovoljnim demografskim stanjem, koje se može poboljšati prvenstveno novim mogućnostima zapošljavanja.

Gospodarski čimbenici

Budući razvoj općine Legrad baziran je na korištenju geotermalnih energetskih izvora. Nakon opsežnih istražnih radova koje je provela INA na utvrđivanju ležišta geotermalne energije i osposobljavanju istih za proizvodnju, izrađena je studija «Konceptcija i izvodivost programa gospodarskog korištenja geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak», te su i definirani način, mogućnosti i program korištenja spomenutih resursa.

Ukupni sustav u okviru, studijom predviđenog programa strukturirat će se na sljedeći način:

- a) proizvodnja i utiskivanje geotermalne vode, uključivo potrebne proizvodne i utisne pumpe i cjevovod za povrat geotermalne vode
- b) geotermalna elektrana s cjevovodom za dopremu rashladne vode iz Drave
- c) toplinska stanica i sustav za distribuciju topline na lokaciji (primarni i sekundarni sustav)
- d) proizvodni i energetski podsustavi ostalih korisnika geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec – Kutnjak (sušara, toplice, plastenici-povrće, plastenici-cvijeće, ribogojilište)
- e) sustav daljinskog grijanja za Koprivnicu (II faza programa)

Raspoloživi energetski potencijal i gospodarske aktivnosti definirane studijom pružaju dovoljno optimizma za očekivani pravilni održivi razvoj općine Legrad.

Prostorni čimbenici

Koncept razvoja područja Selnica Podravska- Antolovec - Kutnjak

Područje Selnica Podravska – Kutnjak predstavlja dio upravne jedinice Općine Legrad i sve predispozicije budućeg razvoja bi bile obuhvaćene Prostornim planom uređenja općine Legrad. Iako je spomenuto područje integralni dio općine, područje se izdvaja kao jedinstvena cjelina koja obuhvaća područja naselja Selnica Podravska, Antolovec i Kutnjak, odnosno prostor između njih. Izbor ovog područja leži u činjenici lokacije bušotine i potrebe smještaja nekih sadržaja na samoj lokaciji (primarni i sekundarni sustav) te blizine rijeke Drave koja je izvor za dopremu rashladne vode.

Ove prostorne pretpostavke čine prostor naselja Selnica Podravska, Antolovec i Kutnjak svojevrsno «regijom» novog razvoja, odnosno jedinstvenom i neđeljivom cjelinom unutar prostora same općine. Kako su studijom «Konceptcija i izvodivost programa gospodarskog korištenja geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak» obuhvaćeni samo segmenti gospodarskog razvoja, za

očekivati je i razvoj samih naselja, odnosno svih pratećih funkcija unutar naselja- javni sadržaji, trgovina i usluge, daljni razvoj poljoprivrednih djelatnosti, povećanje površina za stanovanje i uvođenje novih površina za povremeno stanovanje. Konsolidacija samih naselja će se pojaviti kao posljedica predviđenog gospodarskog razvoja i to vjerovatno u prvoj fazi kroz oživljavanje i rekonstrukciju postojeće izgrađene strukture napuštenih ili zapuštenih dijelova naselja te uvođenjem mješovitih namjena kao predispozicije razvoja malog obiteljskog poduzetništva i obrta, a u kasnijoj fazi i kroz nove prostorne cjeline.

Ako se uzmu u obzir buduća turistička atraktivnost ovog područja i nova ekonomska snaga usljed realizacije predloženih projekata, zasigurno je cilj u slijedećem periodu ostvariti prostor visokog urbanog standarda ne narušavajući postojeće krajobrazne kvalitete.

Svakako treba respektirati i vrijedne cjeline šireg područja kao što su Veliki Pažut - posebni zoološki rezervat, ušće Mure u Dravu, jezera Jegeniš i Šoderica s pratećim turističkim naseljem, Đelekovačka mrtvica, blizinu biciklističke trase Drava Route, te inicijativu Republike Mađarske za proglašenjem Nacionalnog parka Drava.

Pojedini projekti locirani su unutar zadanog područja kako to nalaže tehnološka shema racionalne distribucije energije i smještaja infrastrukturnih pravaca, uvažavajući krajobrazne i ekološke vrijednosti ovog područja. Cilj ne narušiti mirnu ravnotežu agresivnim uvođenjem novih sadržaja na neprimjerenim lokacijama, locirati turističko-lječilišni i sportsko-rekreativni kompleks na središnjoj poziciji a proizvodne sadržaje izmaknuti uz obavezno uvođenje zaštitnog zelenila, te ostvariti kvalitetne prometne veze razdvajanjem prometa ljudi od prometa roba.

U neposrednoj blizini geotermalnog izvora predviđa se geotermalna elektrana koja ima zadaću, osim same proizvodnje električne energije rashladiti vodu do temperature prilagođene ostalim sadržajima. Postrojenje izvora i elektrane se nalazi unutar gospodarsko-proizvodne zone koja je locirana na rubu naselja Kutnjak, a od prvih obližnjih stambenih objekata je odvojena pojasom zaštitnog zelenila. Iako se ne radi o industriji štetnoj za stanovnike, zaštitno zelenilo se postavlja radi očuvanja kvalitetnog okoliša bez narušenih vizura.

Postrojenje sušare povrća se nalazi u neposrednoj blizini zone elektrane, te iako kao zasebna cjelina, zajedno čine svojevrsnu «industrijsku zonu» izmaknutu od samog naselja s mogućnošću naknadnog širenja prema istoku.

Drugu veću cjelinu čine kompleks toplica, površine za plasteničku proizvodnju cvijeća i povrća, ribogojilište te sportsko-rekreativni ribnjak. Ovi sadržaji su locirani između naselja Kutnjak i Selnica Podravska, a sještani su zajedno jer je ideja da se sinergijom poveća turistička atraktivnost otvaranjem mogućnosti posjeta proizvodnji cvijeća, povrća ili sportskog ribolova.

Formiranje sportsko-rekreativnog ribnjaka zajedno s otokom na kojem bi bila sještana manja «ribarska kuća», unutar veće hortikulturno uređene rekreativne zone predstavljalo bi posebnu atrakciju za posjetitelje toplica, zonu opuštanja i bijega od stvarnosti.

Sam turističko-lječilišni i zdravstveni kompleks bi sadržavao, osim smještajnih kapaciteta pomaknutih u mirniji dio zone, sustav zatvorenih i otvorenih bazena, niz sportskih terena, te više uređenih parkova sa šetnicama za ugodan i miran boravak u prirodi. Kroz projektiranje potrebno je pažljivo odvojiti servisno-opskrbni pristup kompleksu i parkirališne površine.

Potrebno je i unaprijed razmišljati o potrebama širenja naselja izgradnjom manjeg vikend naselja, ali i povećanjem stambenih kapaciteta za novozaposlene. Ove zone su zamišljene kroz povećanje stambenih zona, odnosno korištenjem neiskorištenih postojećih prostora unutar građevinskog područja naselja Selnica Podravska i Kutnjak.

Postojeća cesta bi se trebala rekonstruirati zbog novih infrastrukturnih potreba uz uvođenje drvoreda duž cijele trase od Kutnjaka do Selnice Podravske. Svi proizvodni sadržaji su također odvojeni dodatnim pojasom zaštitnog zelenila uz pažljivo lociranje pratećih objekata.

Također je predviđena i biciklistička staza koja povezuje sve sadržaje i tvori svojevrsnu «osmicu», te se dalje veže na postojeći sustav biciklističkih staza «Drava Route».

Kako postojeća spomenuta cesta ne bi bila opterećena teškim i nečistim kamionskim prometom prijevoza roba vezenih za spomenute proizvodne sadržaje, predviđena je nova servisna cesta, locirana na segmentima postojećih puteva i izmaknuta na suprotne strane od naselja Kutnjak, odnosno turističko-lječilišnog kompleksa kako bi se posjetiteljima i domicilnom stanovništvu osigurao mirniji, tiši i zdraviji boravak. Ova servisna cesta je povezana sa svim proizvodnim sadržajima i veže se na županijsku cestu na zapadnom rubu Selnice Podravske u smjeru Legrada, odnosno Ludbrega.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINE I UREĐENJA NASELJA

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

c) Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Suvremeni principi vrednovanja i zaštite kulturne baštine počivaju na činjenici da je kulturno dobro bilo koje vrste i značenja nedjeljivo povezano s neposrednom okolinom, a samim tim i širim prostorom.

Takav pristup podrazumijeva integralnu zaštitu kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti u svim bitnim elementima koji prostor čine prepoznatljivim i kao takvi su nositelji identiteta prostora Općine Legrad. Ravnopravno je kulturnu baštinu uključeno i tradicijsko graditeljstvo kao i vrijedne ruralne cjeline uključujući i njihovo krajobrazno okruženje. Suvremena teorija očuvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih karakteristika temelji se na sveobuhvatnoj (integralnoj) zaštiti.

U svrhu očuvanja i unapređenja krajobrazne raznolikosti prostora Općine Legrad. Ovim Prostornim planom je izvršena potpuna inventarizacija kulturne baštine, a donesene su i smjernice za provođenje mjera zaštite koje su u skladu sa prijedlogom smjernica i preporuka u vezi krajolika za Program prostornog uređenja Republike Hrvatske. Naime, u okviru suvremenih europskih nastojanja na zaštiti i unapređenju kvalitete životnog okruženja stanovništva, krajolik je definiran kao dio područja čiji je izgled određen međudjelovanjem prirodnih i antropogenih čimbenika. Potrebno je očuvati krajolik sa svim elementima identiteta, a istovremeno omogućiti razvitak naselja pri čemu je potrebno očuvati sliku naselja i kultiviranog krajolika, a građevna područja odrediti na način da se očuvaju oblikovne (morfološke) i strukturalne značajke povijesnog naselja, povijesna matrica, oblik i organizacija građevne čestice i druge pojedinačne osobnosti.

Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedinačne građevine sa svojstvima kulturnog dobra, zajedno sa svojim okruženjem moraju biti na odgovarajući način, sukladno njihovim prostornim, arhitektonskim, etnološkim i povijesnim značajkama, uključeni u budući razvitak prostora. U cilju očuvanja, zaštite i unapređenja kulturne i prirodne baštine navodimo načela koja bi trebala biti polazna osnova budućeg razvitka sa gledišta zaštite kulturne baštine:

- Prirodni krajolik je neponovljiv, a svako novo širenje građevnih područja u vrijedne krajobrazne prostore znači osiromašenje krajolika i nepovratan gubitak,
- Kulturna i prirodna baština predstavljaju temelj identiteta i čine sadržaj cjelokupnog našeg duhovnog života i neprekinutog slijeda razvitka sredine, pa ih je potrebno štiti od svakog daljnjeg oštećenja i uništavanja njihovih temeljnih vrijednosti,
- Osim visoko vrednovanih povijesnih građevina kulturnu baštinu čine i skromna ostvarenja tradicijske stambene arhitekture i gospodarske građevine,
- Povijesna seoska naselja, po tipu i morfologiji čine elementi identiteta krajolika i treba ih obnavljati i širiti u skladu s njihovim prostornim i morfološkim obilježjima.

Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

Sustav javne vodoopskrbe uspostavljen je na području obuhvata Plana. Cilj općinskog značaja je osiguranje nesmetane opskrbe stanovništva i gospodarskih subjekata dovoljnim kapacitetom i tlakovima u vodoopskrbnom sustavu, računajući pritom na protupožarnu zaštitu, kao i daljnji rast broja potrošača. Budući da je javni vodoopskrbni sustav uspostavljen na području općine, čime su stvoreni preduvjeti za priključenje svih domaćinstava i gospodarskih subjekata na isti, potrebno je, sukladno Zakonu o vodama i Odluci Općinskog vijeća (provjeriti da li postoji Odluka) postići da se svi potencijalni potrošači priključe na sustav javne vodoopskrbe.

S ciljem očuvanja života i zdravlja ljudi, zaštite ekosustava i prirode, smanjenja onečišćenja i sprječavanja daljnjeg pogoršanja stanja voda te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene, provodi se zaštita voda od onečišćenja, u sklopu koje je nužno uspostaviti sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na promatranom području.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. ORGANIZACIJA PROSTORA, OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

3.1.1. UTVRĐIVANJE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

Prilikom utvrđivanja građevinskih područja naselja poštivan je način kako je to definirano županijskim prostornim planom.

Dosadašnja građevinska područja imat će nekoliko korekcija. Odvojit će se izgrađena građevinska područja od neizgrađenih i građevinska područja namijenjena prvenstveno za razvoj naselja od građevinskih područja za poduzetničke zone.

Izgrađeni dio utvrđuje se na način da se iz ukupnog građevinskog područja izuzme:

- svaka neizgrađena površina veća od 3000 m²,
- svaka neizgrađena površina bez pristupa na javnu prometnicu,
- svaka dijelom izgrađena površina veća od 3000 m², ako je koeficijent izgrađenosti manji od 3% planiranog,
- svaka izgrađena površina veća od 3000 m², ako se građevine izgrađene na njoj ne koriste više od 10 godina ili su im konstruktivni dijelovi toliko oštećeni da ih je nerentabilno sanirati.

Neizgrađenim dijelom smatraju se neizgrađene površine unutar građevinskog područja veće od 3000 m² koje su u građevinskom smislu podobne za izgradnju (uz rub su naselja ili unutar naselja, blizu su mreže infrastrukture naselja, po mogućnosti nisu uz državnu ili županijsku cestu).

Građevinskom parcelom smatra se, kod vrlo dubokih parcela, zemljište dubine 50 – 100 m od regulacijske linije, ovisno o tipologiji naselja (max. 50 m kod brdskih naselja do max. 100 m kod ravničarskih naselja). U slučajevima kad je postojeća izgradnja na većoj dubini, građevinskom parcelom smatra se zemljište do dubine 10 m iza zadnje izgrađene zgrade. Zgradom se smatra svaki objekt za čiju je izgradnju potrebna građevna dozvola.

Tablica 5 : Promjena građevinskog područja naselja

	Građevinsko (ha)		Neizgrađeno (za razvoj) (ha)				Promjena u površini građevinskog područja	
	staro	novo	staro		novo		ha	%
			ha	%	ha	%		
Kutnjak-Antolovec		55,26	4,62	7,1	5,69	10,3	0,26	
Legrad	192,24	213,0	4,95	2,5	40,0	18,7		
Mali Otok	20,25	21,22	3,83	18,9	2,56	12,0	0,9	
Podravska Selnica		44,15	10,00	25,6	11,43	25,8		
Šoderica	72,04	67,47	23,6	32,7				
Veliki Otok	71,79	74,59	18,5	25,7	18,98	25,4	+2,8	3,9
Zablatje	35,38	35,24	9,72	27,4	10,13	28,7	- 0,12	- 0,99
Zona Kutnjak	65,49	64,85	65,49	100	64,85	100	- 0,64	-
Općina Legrad	528,51	575,7	60,12	11,3				

Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja

Izdvojeni dio građevinskog područja naselja - odvojeni dio postojećeg građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih cjelina. To je područje stambene gradnje.

Izdvojena građevinska područja

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja - obuhvaća pretežito gospodarske namjene koje se svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja razlikuju od naselja, te koje funkcioniraju u prostoru kao autonomne prostorne cjeline. U površinama izvan naselja ne može se planirati novo stanovanje. U izdvojeno građevinsko područje izvan naselja spadaju slijedeće namjene:

- Gospodarska namjena – proizvodna (I)
- Gospodarska namjena – poslovna, komunalno servisna (K3)
- Gospodarska namjena – površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijsko polje) (E3)
- Gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička namjena (T)
- Športsko-rekreacijska namjena (R)
- Infrastrukturni objekti (IS).
- Mješovita namjena – pretežito poljoprivredna gospodarstva (M4)

U izdvojena građevinska područja izvan naselja spadaju i mjesna groblja u Velikom i Malom Otoku.

Tablica 6. Pregled građevinskih područja izdvojenih namjena unutar naselja

POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZDVOJENIH NAMIJENA UNUTAR NASELJA			
STAMBENA NAMJENA	OZNAKA	POVRŠINA	POSTOTAK OD UKUPNE
	S	(ha)	POVRŠINE OPĆINE
Antolovec-Kutnjak		52,26	
Legrad		136,93	
Mali Otok		19,69	
Podravska Selnica		39,44	
Veliki Otok		54,67	
Zablatje		31,63	
Turističko naselje Šoderica		20,64	
STAMBENA NAMJENA	UKUPNO	315,91	
MJEŠOVITA NAMJENA	OZNAKA	POVRŠINA	POSTOTAK OD UKUPNE
	M	(ha)	POVRŠINE OPĆINE
Legrad		1,24	
Mali Otok		0,04	
Podravska Selnica		0,4	
Veliki Otok		3,22	
Turističko naselje Šoderica		4,67	
MJEŠOVITA NAMIJENA	UKUPNO	9,46	
GOSPODARSKA NAMJENA	OZNAKA	POVRŠINA	POSTOTAK OD UKUPNE
		(ha)	POVRŠINE OPĆINE
Proizvodna namjena	I1		
Antolovec-Kutnjak		0,4	
Legrad		7,75	
proizvodna namjena	ukupno	8,15	
Poslovna namjena	K1		
Legrad		3,92	
Podravska Selnica		2,45	
Poslovna namjena	ukupno	6,37	
GOSPODARSKA NAMJENA	UKUPNO	14,52	
JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA	OZNAKA	POVRŠINA	POSTOTAK OD UKUPNE
	D	(ha)	POVRŠINE OPĆINE
Antolovec-Kutnjak		0,87	
Legrad		5,54	
Mali Otok		0,00	
Podravska Selnica		1,06	
Veliki Otok		0,35	
Zablatje		0,93	
JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA	UKUPNO	8,82	
ZELENE POVRŠINE	OZNAKA	POVRŠINA	POSTOTAK OD UKUPNE
	Z	(ha)	POVRŠINE OPĆINE
Legrad		2,62	
Veliki otok		0,09	
Turističko naselje Šoderica		1,65	
ZELENE POVRŠINE	UKUPNO	4,59	
SPORT	OZNAKA	POVRŠINA	POSTOTAK OD UKUPNE
	R	(ha)	POVRŠINE OPĆINE
Legrad	Z	2,62	

Podravska Selnica			
Zablatje		2,42	
Turističko naselje Šoderica		1.65	
SPORT	UKUPNO	4.59	
GROBLJE	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
Antolovec-Kutnjak		0.83	
Legrad		3.27	
Zablatje		0.2	
GROBLJE	UKUPNO	4.3	

Tablica 7. Pregled građevinskih područja izdvojenih namjena izvan naselja

POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZVAN NASELJA	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	OZNAKA E2	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
Legrad		10,4	
Podravska Selnica		20.64	
Turističko naselje Šoderica		87.33	
POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	UKUPNO	121.22	
GOSPODARSKA NAMJENA	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
Proizvodna namjena	I1		
Zona Kutnjak		10.27	
Podravska Selnica		0.38	
Veliki Otok		14.68	
proizvodna namjena	ukupno	27.87	
GOSPODARSKA NAMJENA	UKUPNO	27.87	
Poslovna namjena			
legrad	K3	0.03	
POSLOVNA NAMJENA	UKUPNO	0.03	
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA	OZNAKA T	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
Legrad		0.28	
Zona Kutnjak		34.65	
Turističko naselje Šoderica		24.05	
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA	UKUPNO	58.98	
SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
Kutnjak	R1	0.51	
Legrad		8.82	
Mali Otok		0.03	
Veliki Otok		0,83	
Zona Kutnjak		15.1	
SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	UKUPNO	24,46	
GROBLJE	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE

Mali Otok		0.04	
Veliki Otok		0.34	
Podravska Selnica		0.86	
GROBLJE	UKUPNO	0.9	
POVRŠINE UZGAJALIŠTA- AKVAKULTURA	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK OD UKUPNE POVRŠINE OPĆINE
Legrad	H	4.97	
Zona Kutnjak		4.07	
POVRŠINE UZGAJALIŠTA- AKVAKULTURA	UKUPNO	9.04	

Organizacijom prostora određuju se osnovne kategorije korištenja prostora, a prostornim se planom na temelju postojećeg stanja u prostoru te predviđanjem budućih aktivnosti utvrđuje osnovna namjena površina koja u okviru prostornog plana ima usmjeravajuće-razvojni karakter.

Površine građevinskih područja:

- a) građevne zone (pretežito stambene)- gradnja u naselju
 - izgrađeni dio građevinskog područja
 - neizgrađeni dio građevinskog područja
- b) građevinska područja miješovite namjene – pretežito poljoprivredna proizvodnja (obiteljska poljoprivredna gospodarstva)

Površine izvan građevinskih područja:

- površine gospodarske namjene (farme),
- vodene površine (ribnjaci),
- eksploatacija šljunka i pijesak,
- eksploatacija plina i nafte,
- šport, rekreacija, turizam.

a) Površine građevinskih područja

Površine građevinskih područja podjeljene su na izgrađene površine, površine namjenjene za razvoj i građevinska područja miješovite namjene – pretežito poljoprivredna proizvodnja (obiteljska poljoprivredna gospodarstva). Izgrađene površine su mješovitog karaktera, pretežito stambene. Građevinske parcele u ruralnim naseljima sastoje se od prednjeg stambenog dijela i stražnjeg, na kojem su smješteni gospodarski objekti.

Građevinsko područje miješovite namjene – pretežito poljoprivredna gospodarstva je područje izvan osnovne matrice naselja, karakterizira ga raspršenost, veliki broj osamljenih ili grupiranih imanja te ono što je najvažnije poljoprivreda kao način života. Da bi se omogućio daljnji razvoj ovog područja na ovim površinama dozvoljena je gradnja farmi, tovilista u skladu sa sanitarno-veterinarskim uvjetima. Dozvoljava se i njihovo širenje na susjedne parcele koje nisu trenutno u građevinskom području.

Površine građevinskih područja detaljnije su prikazane na kartama građevinskih područja (1:5000). Prema namjeni izdvojene su površine javne i društvene namjene, zelene površine, groblja, površine namijenjene gospodarskim djelatnostima i športsko-rekreacijske površine.

b) Površine izvan građevinskih područja

- Gospodarska namjena-eksploatacijska polja mineralnih sirovina
- Gospodarska namjena-proizvodna

- Turistička namjena
- Površine za šport i rekreaciju
- Vodene površine
- Poljoprivredno-gospodarska namjena (farme i obiteljska gospodarstva)

3.1.1. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA (GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA I IZGRAĐENIH STRUKTURA IZVAN NASELJA).

Red. broj	Naziv županije/općine/grada OPĆINA LEGRAD	Oznaka	Ukupno /ha/	% od površine općine	stan/ha
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinska područja > 25 ha ukupno izgrađeni dio GP - kontinentalno –granično > 25 ha - ostalo > 25 ha	GP			
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskih područja				
	Općina ukupno		6262,00	100,00	

UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Tablica br.

Red. broj	Naziv općine OPĆINA LEGRAD	Oznaka	Ukupno /ha/	% od površine općine	stan/ha ha/stan*
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno		2.401,22 ha	38,3	0,9
	-				
2.2.	Zaštićena graditeljska baština - arheološka područja - povijesne graditeljske cjeline				
	Općina ukupno		6262,00	100,0	0,34
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA	jedinica	količina		
3.1.	Energija proizvodnja potrošnja				ne iskazuje se
3.2.	Voda vodozahvat	l/sek			
3.3.	Mineralne sirovine plin nafta	m ³ /god t/god			
	Općina ukupno		6262,00	100,0	0,34

3.2. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Gospodarska struktura – eksploatacija geotermalne energije

Gospodarski razvoj općine Legrad baziran je na korištenju geotermalnih energetskih izvora, temeljem čega je izrađena studija «Konceptija i izvodivost programa gospodarskog korištenja geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak», te su i definirani način, mogućnosti i program korištenja spomenutih resursa.

Vodstvo izrade studije povjereno je Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Studijom su obuhvaćeni prikladni programi za komplementarno korištenje geotermalne energije: proizvodnja električne energije, poljoprivredna proizvodnja, industrijska prerada poljoprivrednih proizvoda, uzgoj riba, sustav grijanja te konačno turizam odnosno izgradnja turističko-lječilišnog kompleksa.

Realizacija programa koncipirana je u dvije faze – prva temeljem postojećih bušotina i druga na bazi geotermalnih izvora iz novih bušotina prema najnovijim istražnim pokazateljima.

U pogledu prostorno-planskih analiza, pravovremeno bi se odredila područja za obje faze projekta.

Eksploatacija mineralnih sirovina

Mineralnim sirovinama (pijesak i šljunak) za proizvodnju građevinskog materijala bogata je čitava nizina Drave. Eksploatacija mineralnih sirovina svojim djelovanjem na prostor dovodi do promjena u pejzažu. Eksploatacija se mora vršiti na taj način da se ne ugrožava krajobrazna vrijednost prostora, stabilnost terena i ne dolazi u sukob s ostalim oblicima korištenja prostora. Posebno su osjetljiva područja pod utjecajem vodnih režima i podzemnih tokova gdje uslijed skidanja površinskih slojeva može biti ugrožena voda. Tijekom eksploatacije propisana je obveza istraživanja ležišta mineralnih sirovina u cilju utvrđivanja rezervi. Pošto postoji veliki broj nesaniranih polja potrebno je prići njihovoj sanaciji kako bi taj prostor mogao biti adekvatno valoriziran.

Eksploatacija mora biti tako vršena da poslije nje nastaju novi sadržaji koji će pridonijeti atraktivnosti prostora: športsko-rekreacijske površine, ribnjaci i sl..Stoga je nakon završetka eksploatacije polje je potrebno sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša. Da bi se prostor nakon eksploatiranja lakše priveo svrsi tijekom same eksploatacije potrebno je u fazama provoditi sanaciju. Svako eksploatacijsko polje mora imati definiranu namjenu površina nakon sanacije te postupke sanacije polja nakon njegovog zatvaranja što je određeno Rudarskim projektom.

3.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

Zaštita prirode

Zaštićene i ugrožene vrste na području Općine Legrad

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta.

Sisavci

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, područje Općine Legrad je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih vrsta sisavaca. Uz tablicu s popisom zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem – u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Tablica 1. Ugrožene vrste sisavaca na području Općine Legrad (SZ – strogo zaštićena svojta, Z – zaštićena svojta; RE – regionalno izumrla svojta, CR - kritično ugrožena, EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD – vjerojatno ugrožena, ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Barbastella barbastellus*</i>	širokouhi mračnjak	DD	SZ	✓
<i>Castor fiber</i>	dabar	NT	Z	✓
<i>Cricetus cricetus</i>	veliki hrčak	NT	SZ	
<i>Glis glis</i>	sivi puh	LC	SZ sj. od Save Z juž od Save	
<i>Lepus europaeus</i>	europski zec	NT	Z	
<i>Lutra lutra</i>	vidra	DD	SZ	✓
<i>Micromys minutus</i>	patuljasti miš	NT	Z	
<i>Muscardinus avellanarius</i>	puh orašar	NT	SZ	
<i>Myotis bechsteinii*</i>	velikouhi šišmiš	VU	SZ	✓
<i>Myotis myotis</i>	veliki šišmiš	NT	SZ	✓
<i>Neomys anomalus</i>	močvarna rovka	NT	Z	
<i>Neomys fodiens</i>	vodena rovka	NT	Z	
<i>Plecotus austriacus</i>	sivi dugoušan	EN	SZ	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	veliki potkovnjak	NT	SZ	✓

* potencijalno područje rasprostranjenja

Od navedenih sisavaca, ističu se vrste navedene na Dodatku II Direktive o staništima odnosno vrste za koje je potrebno odrediti tzv. *Posebna područja zaštite* (SAC – *Special Area of Conservation*).

Od ugroženih vrsta izdvajamo slijedeće najugroženije vrste:

sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena vrsta

Ekologija: Nizinska i podgorska područja, često uz naselja. Porodiljske kolonije u krovima zgrada i crkvenim tornjevima. Nalažen je i u nizinskim poplavnim šumama (Spitzenberger, usmena informacija). Lovi na otvorenom. Na zimovanju je dosad nađen u špiljama, gdje se najčešće zavlaci duboko u uske pukotine.

Razlozi ugroženosti: Iako nemamo puno podataka iz prijašnjih razdoblja, očita je tendencija smanjenja populacije. Razlozi takvu stanju mogli bi biti povezani s primjenom pesticida, kao i sve češćeg premazivanja drvenih dijelova krovova insekticidima

velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteini*)

Kategorija ugroženosti: VU - osjetljiva vrsta

Ekologija: Šumska vrsta, dolazi samo u prirodnim većinom listopadnim šumama sa starijim stablima, te u starim voćnjacima i parkovima. Lovi na čistinama i rubovima šuma, često sakuplja plijen koji čine uglavnom noćni leptiri i dvokrilci te razni beskrilni člankonošci s grančica i listova, ali i na tlu. Ljeti se zadržava u dupljama drveća, a zimuje u različitim podzemnim prirodnim ili umjetnim staništima, vjerojatno najviše u pukotinama.

Razlozi ugroženosti: Prekomjerna sječa starijih stabala s dupljama i prerana sječa starijih sastojina te upotreba pesticida u šumarstvu.

Mjere zaštite:

U cilju zaštite **šišmiša**, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša, poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonije.

Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je špilje tretirati kao područja zatvorena za javnost, a u iznimnim slučajevima u špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.

U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Općine Legrad.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (**vidra, dabar, močvarna rovka, vodena rovka**) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, odnosno ne planirati daljnje regulacije vodotoka te daljnje melioracije ovakvih površina bez Ocjene prihvatljivosti takvih zahvata na prirodu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11).

Ptice

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke ornitoloških studija izrađenih u okviru LIFE III CRO-NEN projekta (izradio Zavod za ornitologiju, HAZU), kao i *Crvenu knjigu ugroženih ptica Hrvatske*, područje Općine Legrad je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica. Uz tablicu s popisom zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem – u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Tablica 2. Strogo zaštićene i ugrožene vrste ptica rasprostranjene na području Općine Legrad (RE – regionalno izumrle, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; gp – gnijezdeća populacija, ngp – negnijezdeća populacija, zp – zimujuća populacija, pp – preletnička populacija; Z – zaštićena vrsta)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
<i>Actitis hypoleucos</i>	mala prutka	VU gp	
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	NT gp	✓
<i>Anas crecca</i>	kržulja	NT zp (Z)	
<i>Anas strepera</i>	patka kreketaljka	EN gp, EN zp	
<i>Anser fabalis</i>	guska glogovnjača	NT zp (Z)	
<i>Ardea purpurea****</i>	čaplja danguba	VU gp	✓
<i>Aythya fuligula</i>	krunata patka	NT gp (Z)	
<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	EN gp	✓
<i>Certhia brachydactyla</i>	dugokljuni puzavac	LC gp	
<i>Ciconia ciconia</i>	roda	NT gp	✓
<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	VU gp	✓
<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	EN gp	✓
<i>Circus cyaneus*</i>	eja strnjarica	NT ngp	✓
<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	LC gp	✓
<i>Dendrocopos syriacus</i>	sirijski djetlić	LC gp	✓
<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna		✓
<i>Egretta alba*</i>	velika bijela čaplja	EN gp	✓
<i>Egretta garzetta****</i>	mala bijela čaplja	VU gp	✓
<i>Erithacus svecicus</i>	modrovoljka	DD gp	
<i>Falco columbarius*</i>	mali sokol	EN gp	✓
<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	LC gp	✓
<i>Fulica atra</i>	liska	NT zp (Z)	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	štekavac	EN gp	✓
<i>Hippolais icterina</i>	žuti voljić	DD gp	
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	NT gp	✓
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	LC gp	✓
<i>Larus ridibundus (NZ)</i>	riječni galeb	LC gp	
<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	LC gp	✓
<i>Lymnocyptes minima***</i>	mala šljuka	DD ngp	
<i>Nycticorax nycticorax*</i>	gak	NT gp	✓
<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	VU gp	✓
<i>Phalacrocorax carbo*</i>	veliki vranac	VU gp (Z)	
<i>Phalacrocorax pygmaeus*</i>	mali vranac	CR gp	✓
<i>Picus canus</i>	siva žuna	LC gp	✓
<i>Podiceps cristatus</i>	ćubasti gnjurac	LC gp	

<i>Sterna albifrons</i>	mala čigra	EN gp	
<i>Sterna hirundo</i>	crvenokljuna čigra	NT gp	
<i>Streptopelia turtur</i>	grlica	LC gp	
<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša		√
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	mali gnjurac	LC gp	

*zimovalica, **vjerojatno područje gniježđenja, ***vjerojatno područje rasprostranjenja za vrijeme selidbe, ****preletnica, NZ – vrsta nije zaštićena prema Zakonu o zaštiti prirode

Od ugrožene i strogo zaštićene ornitofaune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti slijedeće vrste:

mali vranac (*Phalacrocorax pygmaeus*)

Kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitavaju uz slatke i bočate vode (jezera, ribnjake, riječne rukavce, riječna ušća) obrasle prostranim tršćacima. Izvan sezone gniježđenja često se zadržavaju u priobalju.

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, lov i krivolov.

patka kreketaljka (*Anas strepera*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija; EN – ugrožena zimujuća populacija

Ekologija: Gnijezdi se na prostranim, plitkim, otvorenim slatkim ili bočatim vodama s bujnim obalnim i podvodnim raslinjem: visoko produktivnim jezerima, šaranskim ribnjacima, zaraslim šljunčarama.

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

bukavac (*Botaurus stellaris*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava u nizinskim močvarnim područjima s gustom i visokom močvarnom vegetacijom, posebno u prostranim tršćacima: prostrane bare i močvare, obale sporotekućih rijeka obrasle gustom močvarnim raslinjem, jezera, ušća i šaranski ribnjaci.

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja s prostranim tršćacima i rogozicima, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

eja močvarica (*Circus aeruginosus*)

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezdi se po otvorenim staništima uz slatke i bočate vode: močvare s prostranim tršćacima, bare, jezera i rijeke obala obraslih bujnim močvarnim raslinjem.

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, odumiranje tradicionalnog stočarstva, intenziviranje poljodjelstva, lov i krivolov.

velika bijela čaplja (*Egretta alba*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se na većim kopnenim ili priobalnim močvarama, ušćima rijeka i jezerima obala obraslih bujnim raslinjem. Za gniježđenje trebaju prostrane tršćake ili rogozike, rjeđe se gnijezde i na grmlju ili niskom drveću.

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov. Donedavno je u Hrvatskoj bila gotovo izumrla, no posljednjih desetak godina broj joj pomalo raste i vraća se na stara gnijezdilišta. Gnijezdeća populacija je još uvijek ugrožena.

mali sokol (*Falco columbarius*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezdi se po otvorenim predjelima s niskim, gustim raslinjem na visoravnima, brdima ili u nizinama. Izbjegavaju guste šume, otvorena područja s mnogo raštrkanog drveća, gola i strma planinska područja. Za zimovanja je najbrojniji na prostranim poljodjelskim površinama.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva.

štekavac (*Haliaeetus albicilla*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se uz slatke i slane vode: u velikim močvarnim područjima, uz velike rijeke, jezera i šaranske ribnjake. Izbjegavaju područja siromašna vodom, otvorene predjele bez drveća i velike guste šume.

Razlozi ugroženosti: Ugrožen je lovom i krivolovom, nestankom močvarnih staništa i propadanjem šaranskih ribnjaka, onečišćenjem voda.

mala čigra (*Sterna albifrons*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava uz morske obale i po većim rijekama, jezerima, šljunčarama i akumulacijama s pješčanim i šljunkovitim otocima i sprudovima. Gnijezdo grade na golom tlu, ponekad i u niskom, rijetkom raslinju. Hrane se pretežito sitnom ribom i rakovima, kukcima, kolutićavcima i mekušcima.

Razlozi ugroženosti: Uređivanje rijeka, turizam i rekreativne aktivnosti, zagađenje voda.

mala prutka (*Actitis hypoleucos*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitavaju uz rijeke, jezera i potoke, također i uz morske obale. Najdraže su im šljunkovite i kamenite obale, osobito uz gornje tokove rijeka.

Razlozi ugroženosti: Uređivanje rijeka, turizam i rekreativne aktivnosti, zagađenje voda, lov i krivolov.

čaplja danguba (*Ardea purpurea*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezdi se na plitkim slatkovodnim močvarama s prostranim tršćacima, na jezerima, ribnjacima i sporotekućim rijekama obala obraslih gustom trskom ili rogozom. Pojedinačni parovi i male kolonije gnijezde se i na malim močvarama uz rijeke i riječne rukavce

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

crna roda (*Ciconia nigra*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava u starim, mirnim šumama s potocima, lokvama, barama, kanalima, vlažnim livadama i sl. Rado se hrane i po obalama rijeka i većim močvarnim površinama ukoliko ih ima u blizini gnjezdilišta. Za selidbe se zadržavaju i po otvorenim vlažnim područjima. Za selidbe su samotne ili u malim jatima, na zimovaljštima samotne ili u parovima. Za hranjenja su obično samotne, ali se na bogatim hranilištima okupljaju u rahle skupine. Monogamne su, parovi su najvjerojatnije dugotrajni, ali veza traje najčešće samo za gnijezdeće sezone i obnavlja se svakog proljeća. Pretežito se hrane ribama, vodozemcima, kukcima i njihovim ličinkama, a u manjoj mjeri i sitnim sisavcima, zmijama, gušterima, račićima i ptićima ptica pjevice.

Razlozi ugroženosti: Uređivanje šuma, mijenjanje vodnog režima šuma, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka.

mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitava po plitkim močvarama, manjim barama, kanalima, sporo tekućim rijekama, ribnjacima, riječnim ušćima i drugim plitkim slatkim vodama

Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Šume bogate proplancima, čistinama, prosjekama, sječevinama. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku gdje su šume izmiješane s livadama, živicama, malim močvarama i sl.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

veliki vranac (*Phalacrocorax carbo*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitavaju uz jezera, rijeke, akumulacije, lagune, poplavne nizine, otvorene površine u močvarama, delte i ušća rijeka. Izbjegavaju vode gusto obrasle vodenim i obalnim raslinjem. Hrane se gotovo isključivo ribom. Vrlo rijetko love i vodene voluhare, žabe, pačice i sl. Ribu love roneći, najčešće na dubini od 1 do 3 m. Sitniji plijen gutaju pod vodom, dok veći i otporniji donesu na površinu i tu ga gutaju. Love pojedinačno, rjeđe i u rahlim jatima. Do hranilišta mogu letjeti i do 50 km.

Razlozi ugroženosti: Osnovni razlog ugroženosti je uništavanje kolonija i ubijanje velikih vranaca zbog šteta na ribnjacima. Dodatni uzroci su nestajanje močvarnih područja i zagađenje voda. Gnijezdeća populacija velikog vranca u Hrvatskoj zadovoljava kriterije i za kategoriju ugrožene vrste (EN), no zbog stabilnih populacija u okolnom području i velike mobilnosti vrste realna opasnost od izumiranja je manja.

modrovoljka (*Erithacus svecicus*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata gnijezdeća populacija

Ekologija: Obitavaju na mješovitim, prijelaznim staništima između šuma i otvorenih područja, uglavnom po vlažnim staništima s bujnim raslinjem poput šumovite tundre ispresijecane manjim močvarama, po poplavnim ravninama i obalama rijeka i jezera obraslim niskim gustim drvenastim raslinjem, čak i po vlažnim planinskim livadama s grmljem. Naša podvrsta preferira šikare uz vodu, pogotovo one s tršćacima. Gnijezdo grade na tlu u gustom raslinju,

u busenju, ispod grmlja ili u rupama u odronima. Gnijezdo gradi ženka, mužjak joj ponekad pomaže.

Pretežito se hrane beskralježnjacima, najviše kukcima. U jesen uzimaju i nešto sjemenki i plodova. Hranu skupljaju po tlu i niskom raslinju, ponekad kukce love i u letu.

Razlozi ugroženosti. Nestajanje močvarnih područja, uređivanje rijeka, intenziviranje poljodjelstva.

žuti voljić (*Hippolais icterina*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata gnijezdeća populacija

Ekologija: Nastanjuju otvorene, vlažne ili poplavne listopadne šume s dosta proplanaka i obiljem visokog podrasta, rubove šuma, šumarke, šikare, parkove, vrtove, plantaže i sl. Na sjeveru areala obitavaju u čistim brezovim šumama, a na jugu i u čistim hrastovim šumama. Gnijezdo grade u rašljama grana na drveću ili u grmlju. Gnijezdo grade mužjak i ženka zajedno ili ženka samostalno. Hrane se pretežito kukcima, krajem ljeta također bobicama i voćem. Hranu skupljaju u krošnjama drveća ili u grmlju, dok stoje po granama ili dok lepršaju ispred lišća. Ponekad kukce love i u letu.

Razlozi ugroženosti: Intenziviranje poljodjelstva, uređivanje rijeka.

mala šljuka (*Lymnocyptes minima*)

Kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznata negnijezdeća populacija

Ekologija: Gnijezde se po vodom natopljenim cretovima, vlažnim livadama te močvarama u tundri i tajgi. Za selidbe i zimovanja borave po muljevitim rubovima lokvi, obalama potoka, rijeka i jezera, močvarama, cretovima, poplavnim površinama, taložnicama, vlažnim livadama, močvarnim slanušama i sl. Gnijezdo grade na tlu, u niskom raslinju, u niskom grmlju, često na malo izdignutim grebenima (brazdama) ili humcima okruženim vodom. Gnijezdo vjerojatno grade oba partnera. Pretežito se hrane kukcima i njihovim ličinkama, mekušcima, kolutićavcima i biljkama (uglavnom sjemenkama). Hranu skupljaju kljunom s površine tla ili ga zabadaju u meko tlo. Aktivne su najviše noću i u sumrak.

Razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, nestajanje močvarnih područja, uništavanje nuskih muljevitih i pjeskovitih morskih obala i pripadajućih im slanuša.

Mjere zaštite:

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (regulacije vodotoka, vađenje šljunka), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati).

U slučaju izvođenja ovakvih zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (N.N. 118/09).

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).

U cilju eliminiranja stradavanja ptica, a posebice ptica koje imaju veliki raspon krila te su stoga u većoj opasnosti od strujnog udara na ovakvim objektima potrebno je tehničko rješenje izvesti na način da se ptice zaštite od strujnog udara. Članak 88. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11), propisuje da se stupove i tehničke komponente srednjonaponskih vodova izvode na način da se ptice zaštite ptica od strujnog udara. Nepoštivanje navedene odredbe podliježe prekršajnoj odredbi iz članka 195. stavka 1. Zakona. Republika Hrvatska stranka je Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) od 2000. godine (Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija), Narodne novine Međunarodni ugovori 06/00). U Preporuci stalnog odbora Bernske konvencije br. 110(2004) o smanjivanju negativnih utjecaja nadzemnih vodova na ptice sagledana su tehnička rješenja koja su također opisana u članku „Prilog tipizaciji tehničkih rješenja za zaštitu ptica i malih životinja na srednjenaponskim elektroenergetskim postrojenjima“ (J. Bošnjak, M. Vranić; Hrvatski ogranak međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave - CIGRÉ; 7. Savjetovanje HO CIGRÉ, Cavtat, 2005.).

Vodozemci

Prema *Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske*, područje Općine Legrad je stanište slijedećih ugroženih vrsta vodozemaca:

Tablica 3. Ugrožene vrste vodozemaca na području Općine Legrad (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – nisko rizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZZZ – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZZ	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Bombina bombina</i>	crveni mukač	NT	SZ	√
<i>Hyla arborea</i>	gatalinka	NT	SZ	
<i>Triturus dobrogicus</i>	veliki panonski vodenjak	NT	SZ	√

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Gmazovi

Prema *Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske*, područje Općine Legrad je stanište slijedećih ugroženih vrsta gmazova:

Tablica 4. Ugrožene vrste gmazova na području Općine Legrad (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – nisko rizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Emys orbicularis</i>	barska kornjača	NT	SZ	✓

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Ribe

Prema *Crvenoj knjizi slatkovodnih riba Hrvatske* područje Općine Legrad je područje rasprostranjenja većeg broja ugroženih vrsta riba.

Tablica 5. Ugrožene vrste riba na širem području Općine Legrad (SZ - strogo zaštićena svojta, Z - zaštićena svojta; CR – kritično ugrožena, EN - ugrožena, VU- rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD-vjerojatno ugrožena)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Abramis sapa</i> (<i>Ballerus sapa</i>)	crnooka deverika	NT	Z	
<i>Acipenser ruthenus</i>	kečiga	VU	Z	
<i>Alburnoides bipunctatus</i>	dvoprugasta uklija	LC	Z	
<i>Aspius aspius</i>	bolen	VU	Z	✓
<i>Carassius carassius</i>	karas	VU	Z	
<i>Cyprinus carpio</i> *	šaran	EN	Z	
<i>Gobio albipinnatus</i> (<i>Romanogobio vladykovi</i>)	bjeloperajna krkuša	DD	SZ	✓
<i>Gobio kessleri</i> (<i>Romanogobio kessleri</i>)	keslerova krkuša	NT	SZ	✓
<i>Gobio uranoscopus</i> (<i>Romanogobio uranoscopus</i>)	tankorepa krkuša	NT	SZ	✓
<i>Gymnocephalus baloni</i>	Balonijev balavac	VU	SZ	✓
<i>Gymnocephalus schraetser</i>	prugasti balavac	CR	SZ	✓
<i>Leuciscus idus</i>	jez	VU	Z	
<i>Lota lota</i>	manjić	VU	Z	
<i>Misgurnus fossilis</i>	piškur	VU	SZ	✓
<i>Pelecus cultratus</i>	sabljarka	DD	SZ	✓
<i>Proterorhinus marmoratus</i> (<i>Proterorhinus semilunaris</i>)	mramorski glavoč	NT	Z	
<i>Rutilus pigus</i> (<i>Rutilus virgo</i>)	plotica	NT	Z	✓
<i>Sabanejewia balcanica</i>	zlatna nežica	VU	SZ	✓

<i>(Sabanejewia aurata)</i>				
<i>Umbra krameri</i>	crnka	EN	SZ	✓
<i>Vimba vimba</i>	nosara	VU	Z	
<i>Zingel streber</i>	mali vretenac	VU	SZ	✓
<i>Zingel zingel</i>	veliki vretenac	VU	SZ	

*zavičajne populacije

Od ugrožene i strogo zaštićene riblje faune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste:

prugasti balavac (*Gymnocephalus schraetser*)

Kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.

Ekologija: Prugasti balavac je potamodromna, reofilna vrsta. Živi u manjim jatima u zoni mreene, deverike, ali i u riječnim ušćima

Uzroci ugroženosti: onečišćenje i regulacije vodotoka te bilo kakvo smanjenje kakvoće staništa. Dodatno ga ugrožava unos alohtonih i širenje agresivnijih vrsta u vodotocima.

šaran (*Cyprinus carpio*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

Ekologija: Divlja forma šarana jedna je od najugroženijih u Europi. Kod nas je autohtona vrsta.

Uzroci ugroženosti: Ugrožena je miješanjem s kultiviranim formama, regulacijom vodotoka i nestankom prirodnih mrijestilišta.

crnka (*Umbra krameri*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

Ekologija: Bentopelagička je vrsta, koja naseljava močvarna i poplavna staništa. Preferira stajaće vode, gusto zarasle vodenim biljem, kojima su dna prekrivena debelim slojem organskoga mulja. Ako se nađe u nepovoljnim životnim uvjetima, ukopava se u supstrat (mulj).

Uzroci ugroženosti: Fragmentacija i nestajanje močvarnih staništa. Regulacijom rijeka nestaju prirodni ciklusi plavljenja, nužni za opstanak i širenje crnke. Poseban problem su i alohtone vrste (sunčanica, američki somić i babuška) koje preuzimaju dominaciju u stajaćim vodama i istiskuju autohtonu faunu.

kečiga (*Acipenser ruthenus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Kečiga je pridnena vrsta koja boravi u slatkim i bočatim vodama umjerenoga područja. Naseljava pridnene dijelove rijeka i jezera, a u mora rijetko zalazi

Uzroci ugroženosti: Nerazuman ribolov u Dunavu, zasnovan na ulovu mlađih dobnih kategorija koje nisu spolno zrele ili su takvima tek postale. Promjene u prirodnim staništima izazvane čovjekovim djelovanjem, poput onečišćenja, vađenja pijeska i regulacije vodotoka.

bolan (*Aspius aspius*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Bentopelagička vrsta koja nastanjuje tekuće vode, akumulacije i rukavce rijeka. Uglavnom živi solitarno (pojedinačno) i obično u čistim, tekućim dijelovima vodotoka. Jedan je od najvećih dnevnih predatora u našim vodama, a na glasu po proždrljivosti

Uzroci ugroženosti: smanjenje populacija vrsta kojima se hrani, mehaničko onečišćenje rijeka, regulacije vodotoka i unos alohtonih vrsta, nekontrolirani ribolov

karas (*Carassius carassius*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Karas nastanjuje stajaće vode, poput bara, močvara, jezera, sporotekućih rijeka i privremenih vodenih površina, bogatih vodenom vegetacijom. Voli vode s malom prozirnošću i dubinom gdje temperatura ljeti nije hladnija od 19°C

Uzroci ugroženosti: nakon unošenja babuške u otvorene vode, počele su se postupno smanjivati njegove populacije, posebno u stajaćim, močvarnim i poplavnim staništima. Jedan od razloga smanjenja brojnosti svakako je i nestanak vodene vegetacije zbog onečišćenja voda. Svako isušivanje jezera, bara i močvara te nestajanje poplavnih staništa pridonosi daljnjem smanjenju brojnosti vrste.

balonijev balavac (*Gymnocephalus baloni*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Živi u srednjem i donjem toku većih rijeka, u zoni deverike i blizu ušća. Jedinke se najčešće zadržavaju samostalno i skrivaju tijekom dana, a aktivnost počinju u sumrak.

Uzroci ugroženosti: regulacije vodotoka, izgradnja brana i usporavanje brzine rijeka, kao i bilo koji oblik onečišćenja.

jez (*Leuciscus idus*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Jez je bentopelagička vrsta koja naseljava nizinske rijeke i jezera te je jedna od karakterističnih i čestih vrsta u zoni deverike. Rado zalazi u poplavnu zonu radi prehrane i razmnožavanja.

Uzroci ugroženosti: regulacije i onečišćenje vodotoka te nestanak prikladnih, prirodnih mriješnih područja, smanjenje i nestajanje poplavnih i močvarnih područja

manjić (*Lota lota*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: To je pridnena vrsta kojoj odgovara hladnija (4 – 18°C) i čistija tekuća voda. Nastanjuje velike rijeke i duboka jezera, gdje bira kamenita i pjeskovita dna

Uzroci ugroženosti: Regulacija vodotoka, onečišćenje, prekomjeren izlov i unos alohtonih vrsta.

piškur (*Misgurnus fossilis*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Čikov živi u stajaćim ili sporotekućim vodama u donjim dijelovima rijeka. Obično naseljava staništa prekrivena muljevitim dnom. Najčešći životni prostor su mu mrtvaje, ribnjaci, kanali za natapanje i preplavljeni močvarni tereni većih rijeka i njihovih pritoka.

Uzroci ugroženosti: nestanak sporotekućih i stajaćih voda i prikladnih staništa, organsko i anorgansko onečišćenje preostalih staništa tog tipa, regulacija i pregradnja vodotoka.

zlatna nežica (*Sabanejewia balcanica*) (*Sabanejewia aurata*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Naseljava gornje ili srednje tokove manjih rijeka i potoka. Zlatna nežica živi pojedinačno. Prednost daje plitkoj, ali čistoj (bistroj) vodi. Podnosi zagrijavanje vode do 20°C.

Uzroci ugroženosti: Antropogeni utjecaji, poput onečišćenja gornjih tokova rijeka, regulacija i pregrađivanja vodotoka

nosara (*Vimba vimba*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Nosara obično naseljava srednje i donje tokove rijeka te jezera. Voli sporija tekuća i stajaća vodena staništa, a veoma često zalazi i u poplavnu zonu.

Uzroci ugroženosti: regulacije i pregradnje vodotoka koje sprječavaju uzvodne reproduktivne migracije, svako smanjenje poplavnih područja. Mjestimično je ugrožava i pretjerani izlov.

mali vretenac (*Zingel streber*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Živi u zoni mreine, deverike i balavca. Pridnena je riba i zadržava se u srednje dubokim, čistim, brzim vodama gdje ima puno kisika, a dno je pješčano ili šljunkovito.

Uzroci ugroženosti: onečišćenje i regulacije vodotoka, dominantne šaranske vrste s kojima je u izravnoj kompeticiji za stanište i prehrambene resurse.

veliki vretenac (*Zingel zingel*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Veliki vretenac zadržava se u srednje dubokim do plitkim vodotocima, s pješčanim i šljunkovitim dnom. Živi u zoni mreine, deverike i balavca

Uzroci ugroženosti: onečišćenje vode, regulacija i pregrađivanje vodotoka

Mjere zaštite:

U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje Općine Legrad obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH.

Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.

Leptiri

Prema *Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske* (u pripremi), područje Općine Legrad je stanište više ugroženih vrsta leptira.

Tablica 6. Ugrožene vrste danjih leptira na području Općine Legrad (SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene; CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Apatura ilia</i>	mala preljevalica	NT	Z	
<i>Apatura iris</i>	velika preljevalica	NT	Z	
<i>Euphydryas aurinia</i>	močvarna riđa	DD	SZ	✓
<i>Euphydryas maturna</i>	mala svibanjska riđa	DD	SZ	
<i>Heteropterus morpheus</i>	sedefast debeloglavac	NT	Z	
<i>Leptidea morsei</i>	Grundov šumski bijelac	DD	SZ	✓
<i>Limenitis populi</i>	topolnjak	NT	Z	
<i>Lopinga achine</i>	šumski okaš	DD	SZ	
<i>Lycaena dispar</i>	kiseličin vatreni plavac	NT	SZ	✓
<i>Lycaena hippothoe</i>	ljubičastorubi vatreni plavac	NT	Z	
<i>Lycaena thersamon</i>	mali kiseličin vatreni plavac	DD	Z	
<i>Maculinea alcon alcon</i>	močvarni plavac	CR	SZ	
<i>Mellicta aurelia</i>	Niklerova riđa	DD	Z	
<i>Nymphalis vaualbum</i>	šareni ve	VU	Z	✓
<i>Nymphalis xanthomelas</i>	žutonoga riđa	EN	SZ	
<i>Parnassius mnemosyne</i>	crni apolon	NT	SZ	
<i>Scolitantides orion</i>	žednjakov plavac	NT	Z	
<i>Zerynthia polyxena</i>	uskršnji leptir	NT	SZ	

Močvarni plavac (*Maculinea alcon alcon*)

Kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.

Ekologija: Stanište su mu vlažne livade s biljkom hraniteljicom i mravinjacima vrste *Myrmica scabrinodis*.

Razlozi ugroženosti: Vrsta je ugrožena zbog promjena u širenju poljoprivrednog zemljišta na račun vlažnih livada, kao i prestanak tradicionalnog gospodarenja košnjom i pašom. Dodatni problemi su urbanizacija, te izolacija i fragmentacija staništa.

Žutonoga riđa (*Nymphalis xanthomelas*)

Kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

Ekologija: Tipična staništa su higrofilni biotopi u dolinama rijeka, te miješane bjelogorične šume u kojima rastu biljke hraniteljice: vrbe *Salix* ssp., brijestovi *Ulmus* spp. I topole *Populus* ssp.

Razlozi ugroženosti: Ugrožena vrsta zbog nestajanja prirodnih vlažnih staništa isušivanjem, sječom šume, izgradnjom, kao i kemijskim zagađenjem.

Šareni ve (*Nymphalis vaualbum*)

Kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

Ekologija: Tipična staništa su čistine unutar nizinskih, često poplavnih šuma, s biljkama hraniteljicama iz rodova vrba *Salix* ssp., topola *Populus* ssp. i brijesta *Ulmus* ssp.

Razlozi ugroženosti: Ugrožena vrsta zbog devastacije šuma, nepravilnog gospodarenja šumom, djelatnostima koje utječu na razinu podzemnih voda, kao drenaža, povećane izgradnje.

Mjere zaštite:

Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju šumama koje uključuju uništavanje starih hrastova i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja; intenziviranja poljoprivredne proizvodnje; sukcesije livadnih staništa; te sakupljačke aktivnost kolekcionara.

U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima.

Radi očuvanja europski ugroženih leptira plavaca (*Maculinea*) koji su usko vezani uz vlažne livade s određenim biljnim zajednicama, potrebno je takve livade evidentirati i dugoročno osigurati njihov opstanak (redovita košnja) te ih zaštititi kao područja ekološke mreže RH.

Alohtone vrste

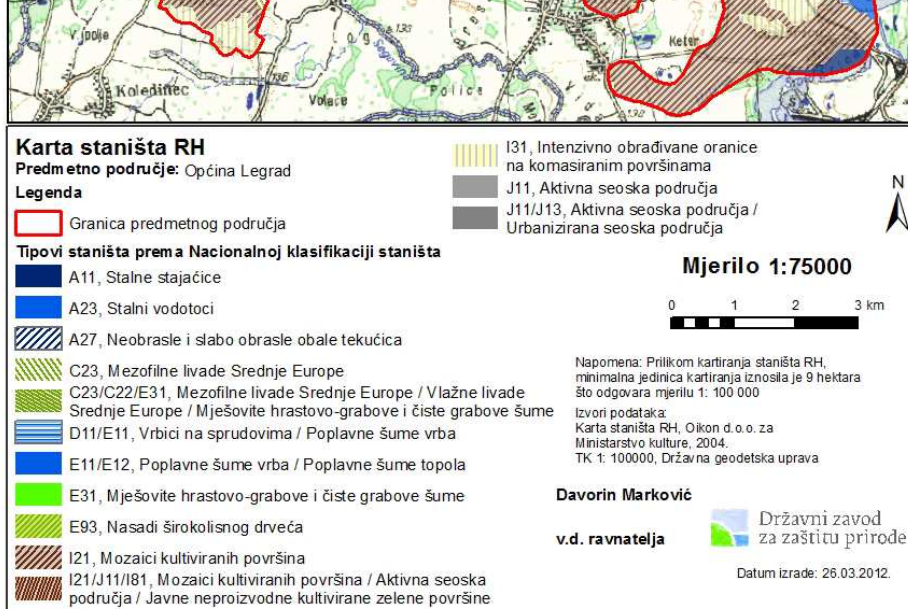
Alohtone vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Prema Zakonu o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11), zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave.

UGROŽENA I RIJETKA STANIŠTA

Od tipova staništa koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima, na području Općine Legrad prisutni su stanišni tipovi koji su iskazani u narednom tabličnom prikazu. Ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (N.N. 7/06, 119/09) i EU Direktivi o staništima istaknuta su debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

Tablica 7. Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Legrad

Tip staništa - NKS	NKS kod	(%)
Aktivna seoska područja	J11	2,65
Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja	J11/J13	1,54
Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	6,88
Mezofilne livade Srednje Europe	C23	0,11
Mezofilne livade Srednje Europe / Vlažne livade Srednje Europe / Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume	C23/C22/E31	0,16

1,32
65,27
1,16
4,00
1,02
6,20
1,48
7,09
1,11
100,00

Slika 3. Karta staništa u Općini Legrad

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, 2012.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji (Ministarstvo kulture RH, 2005.) ugrožena i rijetka staništa prisutna na ovom području opisana su na slijedeći način:

A.2.7. Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica – Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica suhe uslijed umjetnog ili prirodnog kolebanja vodnog lica. Uključuje obale s mekim i mobilnim sedimentima (sprudovi) te kamenite i stjenovite obale. Često važna staništa za ishranu nekih migratornih vrsta ptica.

C.2.2. Vlažne livade Srednje Europe (Red *MOLINIETALIA* W. Koch 1926) – Pripadaju razredu *MOLINIO-ARRHENATHERETEA* R. Tx. 1937. Navedeni skup predstavlja higrofilne livade Srednje Europe koje su rasprostranjene od nizinskog do brdskog vegetacijskog pojasa.

C.2.3. Mezofilne livade Srednje Europe (Red *ARRHENTHERETALIA* Pawl. 1928) – Pripadaju razredu *MOLINIO-ARRHENATHERETEA* R. Tx. 1937. Navedene zajednice predstavljaju najkvalitetnije livade košarice razvijene na površinama koje su često gnojene i kose se dva do tri puta godišnje. Ograničene su na razmjerno humidna područja od nizinskog do gorskog vegetacijskog pojasa.

C.2.4. Vlažni, nitrofilni travnjaci i pašnjaci (Red *AGROSTIDETALIA STOLONIFERAE* Oberd. 1967) – Navedenoj zajednici pripadaju vlažni, nitrofilni travnjaci i pašnjaci nizinskog vegetacijskog pojasa.

D.1.1. Vrbici na sprudovima (Razred *SALICETEA PURPUREAE* M. Moor 1958, red *SALICETALIA PURPUREAE* M. Moor 1958) – Skup staništa i na njih vezanih biljnih zajednica listopadnih šikara koji se formira u gornjim i srednjim tokovima rijeka koje u Srednjoj Europi teku iz alpskog prostora.

E.1.1. Poplavne šume vrba (Sveza *Salicion albae* Soó 1930)

E.1.2. Poplavne šume topola (Sveza *Populion albae* Br.-Bl. 1931)

E.1.3. Šume bijele joha (Sveza *Alnion incanae* Pawlowski 1928)

E.3.1. Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume (Sveza *Erythronio-Carpinion* (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993) – Pripadaju redu *FAGETALIA SYLVATICAE* Pawl. in Pawl. et al. 1928. Mezofilne i neutrofilne šume planarnog i bežuljkastog (kolinog) područja, redovno izvan dohvata poplavnih voda, u kojima u gornjoj šumskoj etaži dominiraju lužnjak ili kitnjak, a u podstojnoj etaži obični grab (koji u degradacijskim stadijima može biti i dominantna vrsta drveća). Ove šume čine visinski prijelaz između nizinskih poplavnih šuma i brdskih bukovih šuma.

Priloženu kartu staništa područja Općine Legrad potrebno je ugraditi u Prostorni plan uređenja Općine Legrad

Mjere zaštite:

A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušenim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr);
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- sprječavati zaraštavanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju;
- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;
- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostore za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
- vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama;
- ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova;
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnijezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
- sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

C – D. Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
- očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje i redovitu ispašu, odnosno košnju;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofitnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;
- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;
- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
- očuvati bušike, te spriječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
- očuvati šikare spudova i priobalnog pojasa velikih rijeka;
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova;

E. Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- prilikom dovršenoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove;
- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice;
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodne metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
 - uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
 - osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;
- Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove/programe na području Općine Legrad.

I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
- uklanjati invazivne vrste;
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim;
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

J. Izgrađena i industrijska staništa

- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične svoje;
- uklanjati invazivne vrste.

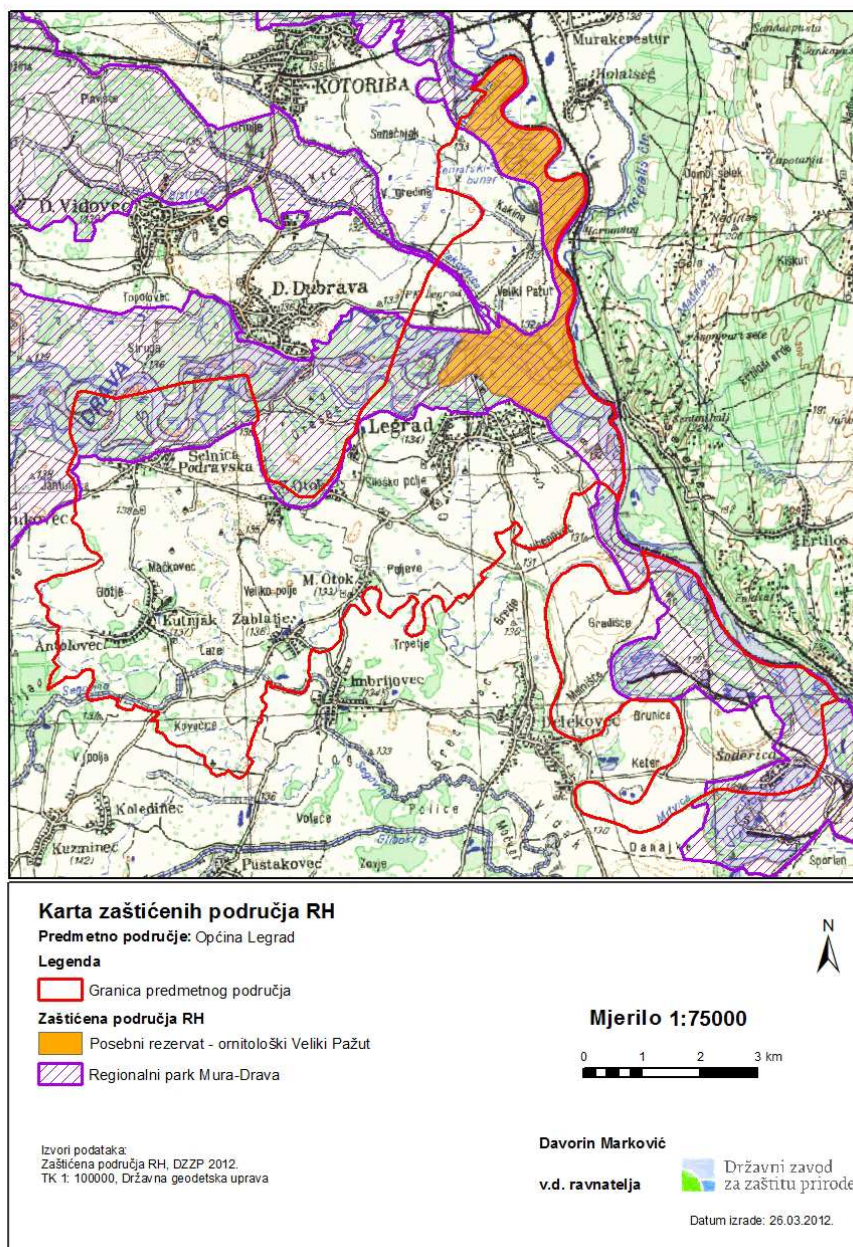
Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju. Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste.

ZAŠTIĆENA I EVIDENTIRANA PODRUČJA

Na području Općine Legrad nalaze se slijedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode:

- Posebni rezervat - ornitološki Veliki Pažut (2011.)
- Regionalni park Mura-Drava (2011.)

Evidentirana područja, odnosno područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode potrebno je uskladiti s odredbama Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije.

Slika 4. Karta zaštićenih područja u Općini Legrad

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, 2012.

Mjere zaštite:

Na području i u okolici posebnog ornitološkog rezervata nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti ptičjih populacija, a to su ponajprije uznemiravanje, prenamjena zemljišta, hidrotehnički zahvati, izgradnja, eksploatacija mineralnih sirovina i dr.

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja regionalnog parka najvažnije je donošenje i provedba njegovog prostornog plana područja posebnih obilježja i plana upravljanja.

Elemente krajobraza u zaštićenim područjima ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- štiti značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u zaštićenim područjima (i ostalim područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpavanju (travnjaci, bare i dr.) – kroz osiguranje poticaja ili organiziranje košnje i čišćenja od strane nadležnih javnih ustanova zaštite prirode. Po potrebi navedene ustanove trebaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode sklapati ugovore o skrbi za pojedina zaštićena područja ili njihove dijelove.

Preporučljivo je izraditi i provoditi programe razvoja održivog turizma u regionalnom parku Mura-Drava, s naglaskom na definiranje i uvažavanje prihvatnog kapaciteta područja ("carrying capacity").

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH

U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana Zakonom o zaštiti prirode, a proglašena Uredbom o proglašenju ekološke mreže (N.N. 109/07), te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Uredbom o proglašenju ekološke mreže (N.N. 109/07) propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže. Smjernice za mjere zaštite navedene su u daljnjem tekstu, a opisi pojedinih područja Ekološke mreže nalaze se u prilogu ove stručne podloge. Funkcionalnost ekološke mreže osigurana je zastupljenošću njezinih sastavnica. Područja ekološke mreže sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000 podijeljena su na područja važna za divlje svojte i stanišne tipove (*potencijalna "SAC" područja – Special Areas of Conservation*) te međunarodno važna područja za ptice (*potencijalna "SPA" područja – Special Protection Areas*). Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim koridorima. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog. Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove koja su uz šifru područja označena s #, kao i sva međunarodno važna područja za ptice, predstavljaju potencijalna područja NATURA 2000.

Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima, Zakon o zaštiti prirode propisuje da se dijelovi ekološke mreže mogu štiti kao posebno zaštićena područja ili provedbom planova upravljanja, kao i kroz postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu svakog ugrožavajućeg zahvata. Negativno ocijenjen zahvat se može odobriti samo u slučajevima prevladavajućeg javnog interesa i uz Zakonom utvrđene kompenzacijske uvjete. Važan mehanizam je i mogućnost sklapanja ugovora s vlasnicima i ovlaštenicima prava na područjima ekološke mreže, uz osiguranje poticaja za one djelatnosti koje doprinose očuvanju biološke raznolikosti.

Ekološka mreža na području Općine Legrad obuhvaća slijedeće:

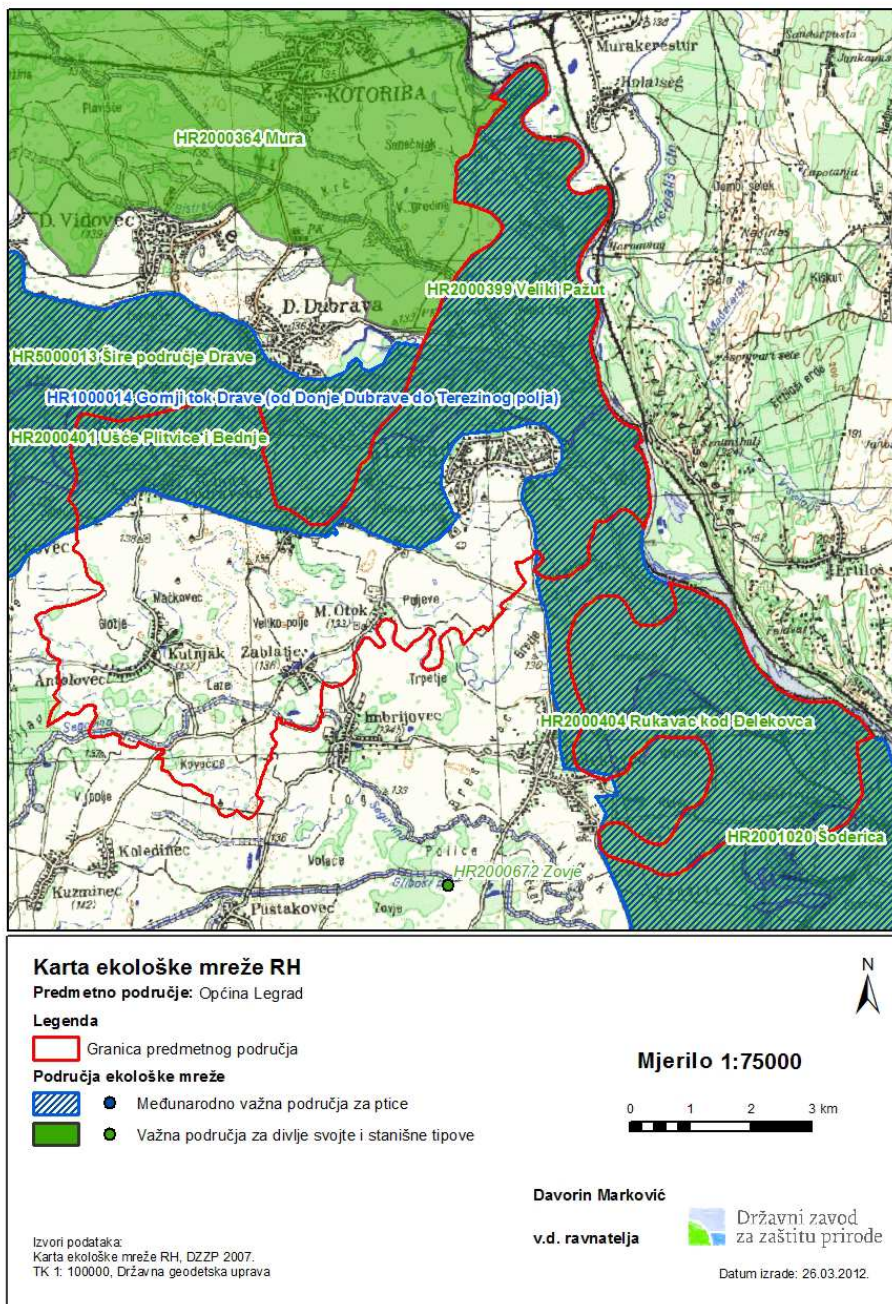
Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove

- **Veliki Pažut HR2000399**
- **Mura (granično) HR2000364**
- **Rukavac kod Đelekovca HR2000404**
- **Šoderica HR2001020**
- **Šire područje Drave HR5000013**

Međunarodno važna područja za ptice

- **Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) HR1000014**

Priloženu kartu Ekološke mreže na području Općine Legrad potrebno je ugraditi u Prostorni plan uređenja Općine Legrad.

Slika 5. Karta ekološke mreže u Općini Legrad

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, 2012.

U prilogima ove stručne podloge nalaze se opisi područja ekološke mreže RH na području Općine Legrad, te smjernice za mjere zaštite područja Ekološke mreže RH propisane Uredbom o proglašenju ekološke mreže (N.N. 109/07).

Mjere zaštite:

Provoditi smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže propisane Uredbom o proglašenju ekološke mreže (N.N. 109/07), te donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže, te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti.

Svi planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (N.N. 118/09). Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti planirane geotermalne elektrane, radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, bioplinska postrojenja, centre za gospodarenje otpadom, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, pristaništa i razvoj turističkih zona.

Potrebno je izvršiti inventarizaciju vrsta i staništa te provoditi praćenje stanja (monitoring) kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000

NATURA 2000 je ekološka mreža sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije. Njezin cilj je očuvati ili ponovno uspostaviti povoljno stanje više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Dosad je u ovu ekološku mrežu uključeno oko 28 000 područja na gotovo 20% teritorija EU što je čini najvećim sustavom očuvanih područja u svijetu. NATURA 2000 se temelji na EU direktivama, područja se biraju znanstvenim mjerilima, a kod upravljanja tim područjima u obzir se uzima i interes i dobrobit ljudi koji u njima žive.

Zaštita prirode na području Europske unije regulirana je dvjema direktivama: Direktivom o pticama i Direktivom o staništima, a u trenutku ulaska u Europsku uniju Hrvatska će preuzeti obavezu provesti Direktive. Velik dio odredbi ovih Direktiva već je prenijet u Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11).

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/13) – NATURA 2000, na području Općine Legrad nalazi se područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR 1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) te područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR 5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) te HR 2000364 Mura.

Zaštita krajobraznih vrijednosti

Na području Općine Legrad moguće je izdvojiti male dijelove vrijednog prirodnog i kultiviranog krajolika koji su označeni na kartogramu 7: "Zaštita kulturne baštine" u M 1:50.000.

Obzirom da prostor Općine Legrad nema područja visoko valorizirane prostorne vrijednosti, potrebno je gospodarske zone smještati tamo gdje će izazvati manje prostorne i likovne konflikte. Industriju, skladišta i druge slične pogone koji svojom arhitekturom nisu primjereni prostoru ne smještati unutar naselja. Formiranje većih radnih zona na vizualno izloženim

prostorima neprihvatljivo je osobito ukoliko se nameću u vizurama formom ili oblikovanjem i na taj način konkuriraju vjekovnim prostornim reperima.

POSEBNO VRIJEDNE ZONE KRAJOBRAZA

1. Vrijedan kultivirani krajolik,
2. Vrijedan prirodni krajolik.

Kultivirani agrarni krajolik potrebno je, u najvećoj mogućoj mjeri, očuvati od daljnje izgradnje te usmjeravati izgradnju objekata k interpolacijama unutar izgrađene strukture naselja. Izuzetno se dozvoljava izgradnja pojedinačnih stambeno-gospodarskih cjelina u agrarnom prostoru ruralnih naselja, ali na način da izgradnja ne izmjeni tradicionalne osobitosti šireg prostora.

1. Kako bi prostor sačuvao svoja osnovna obilježja potrebno je štiti vrijedne predjele prirodnog krajobraza na način:

- Očuvanjem prirodnog integriteta i specifičnih obilježja cjeline,
- Očuvanjem ravnoteže ekoloških sustava, naročito režima voda, kako bi se održale karakteristike prostora,
- Očuvanjem prostora prirodnih krajobraza od daljnje izgradnje i štetne prenamjene,
- Neizgrađene i ozelenjene prostore unutar naselja treba obnoviti i redovito održavati,
- Izbjegavanje vođenja trasa infrastrukture koje narušavaju vizualni identitet predjela.

2. Vrijedne dijelove izgrađenog krajobraza treba štiti na način:

- Očuvanjem sadašnje namjene površina, načina korištenja i gospodarenja, te veličinom građevnih čestica,
- Očuvanjem estetskih i prirodnih kvaliteta međuodnosa kultiviranih krajobraza prema naseljima, vodotocima, šumama,
- Sačuvati inženjersko-komunalnu i urbanu opremu naselja (zdence, raspela, spomen-obilježja) koja unutar naselja markiraju prostor, središte ili neki drugi važan dio naselja. Na taj način će se sačuvati primarni prostorni odnosi i akcentiranost u prostoru.
- Poslovne zone smještati tamo gdje će izazvati manje prostorne i vizualne konflikte,
- Industriju, skladišta i slične građevine i komplekse ne smještati unutar vrijednih vizura na naselja i njihove reperne građevine.
- Predvidjeti hortikulturno uređenje uz sve građevine unutar poslovnih zona kako bi se ublažili kontrasti neizgrađenog i izgrađenog prostora.

Elemente krajobraza u zaštićenim područjima ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

Potrebno je voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje građevina specifične namjene.

Kulturna baština

Inventarizacija i klasifikacija kulturne baštine na području Općine Legrad obavljena je sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11. i 25/12)

Za potrebe izrade Prostornog plana uređenja Općine Legrad Ministarstvo kulture, Odjel za zaštitu kulturnih dobara, Konzervatorski odjel iz Zagreba, izradio je Konzervatorsku podlogu te su dali sustav mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Za potrebe I. Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Legrad korištena je ista podloga sa dodanim novim zaštitama koje su u međuvremenu donijete rješenjem od strane Ministarstva kulture, Odjel za zaštitu kulturnih dobara.

Mjerama zaštite je obrađena kulturna baština u granicama obuhvata Prostornog plana Općine Legrad, a sadržajno je podloga prilagođena razini ovog prostorno planskog dokumenta.

Pri izradi mjera zaštite, korišten je metodološki pristup.

Pregled kulturnih dobara na području Općine Đelekovec prema predloženim vrstama, temelji se na Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a usklađen je s važećim međunarodnim dokumentima: poveljama, konvencijama i preporukama zaštite kulturne baštine (UNESCO, ICOMOS, Vijeće Europe).

Na kartogramu 7. „Zaštita kulturne baštine“ tamnoplavom bojom označena su kulturna dobra koja su zaštićena (Z i P). Svjetlo plavom bojom označena su evidentirana dobra (E) koja su važan element identiteta prostora stoga njihovu zaštitu treba provoditi na lokalnoj razini.

Kulturna dobra su od interesa za Republiku Hrvatsku i mogu biti:

- Pokretne i nepokretne stvari od umjetničkoga, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkog i znanstvenog značenja,
- Arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi koji svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru, a imaju umjetničku, povijesnu i antropološku vrijednost,
- Nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština,
- Zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima.

Pregled spomeničkih skupina inventariziranih na području Općine Legrad:

(A) NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA

1. ZAŠTITA KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA

1.1. POVIJESNA NASELJA I DIJELOVI POVIJESNIH NASELJA

1.2. ARHEOLOŠKI LOKALITETI I ZONE

1.3. POVIJESNO – MEMORIJALNA PODRUČJA I CJELINE

2. POJEDINAČNA KULTURNA DOBRA I NJIHOVI SKLOPOVI

2.1. SAKRALNE GRAĐEVINE

2.2. CIVILNE GRAĐEVINE

2.3. POVIJESNA OPREMA PROSTORA

2.4. SPOMEN OBILJEŽJA

3. KULTURNI KRAJOLIK

3.1. PARK ARHITEKTURA

3.2. TOČKE I POTEZI PANORAMSKE VRIJEDNOSTI

(B) POKRETNNA KULTURNA DOBRA

1. ZAŠTITA KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA

1.1. Povijesna naselja i dijelovi povijesnih naselja

Zaštita kulturno-povijesnih, ambijentalnih i drugih prostornih cjelina definirana je zonom zaštite, dok je za pojedinačna kulturna dobra nivo zaštite vezan za provedenu kategorizaciju. Mjerama zaštite utvrđuju se režimi i mogući oblici interveniranja unutar zona zaštićenih prostornih cjelina i to:

- **Povijesna ruralna cjelina Legrad**, dio ulice kralja Tomislava, trg sv. Trojstva, dio ul. Bana J. Jelačića i dio ul. Šandora Petof, **E**

Mjerama zaštite **ruralnih cjelina** određuje se:

- zaštita karakterističnog uzorka naselja,
- zaštita organizacije građevne čestice,
- zaštita namjene zemljišta,
- zaštita tipologije, gabarita i oblikovanja tradicijske stambene, gospodarske i ostale arhitekture prilikom nove izgradnje i rekonstrukcije građevina,
- zaštita prilikom uređenja javnih prostora, urbane opreme i javne plastike.

Tradicijske građevine je moguće prilagoditi suvremenim zahtjevima stanovanja ili ih privesti nekoj drugoj namjeni.

1.2. Arheološki lokaliteti i zone

Arheološka baština je Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara zaštićena bez obzira na status zaštite stoga je na kartografskom prikazu označena tamnoplavom bojom (E).

Arheološki lokaliteti i zone na području Općine Legrad prikazani su u sljedećoj tabeli:

R.br.	Lokalitet	Položaj	Status zaštite
1.	Lokalitet Krč , srednji vijek, slučajni nalaz	Kutnjak , SI od naselja prema V. Otoku	E
2.	Lokalitet Stari Dvori	Kutnjak , S od naselja, sa I strane puta prema Selnici P.	E
3.	Lokalitet Gradišće , Lubenovec, nalazi keramike, antika, srednji vijek	Legrad , JI od naselja, uz rijeku Dravu	E
4.	Legrad , naselje, pretpovijest, ostaci bronce	Legrad , SI dio naselja	E

Prilikom izrade tehničke dokumentacije za infrastrukturne sustave položene na površinu ili ispod površine tla, potrebno je provesti terenska istraživanja radi utvrđivanja potencijalnih arheoloških lokaliteta, odnosno probna sondažna arheološka istraživanja radi potvrde prezentnosti i opsega rasprostiranja arheološkog lokaliteta. Istraživanja je potrebno adekvatno dokumentirati i elaborirati. Elaborat zaštite arheološke baštine sastavni je dio tehničke dokumentacije za ishođenje odobrena za gradnju infrastrukturnih sustava.

Ako se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla, naiđe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

1.3. Povijesno – memorijalna područja i cjeline

Na području Općine kao područja povijesno – memorijalne cjeline dobila su status zaštite:

1. **Groblje**, Kutnjak, **E**,
2. **Evangeličko groblje**, Legrad, zapadni rub naselja, **E**,
3. **Groblje, sa kapelom**, Legrad, južni rub naselja, **E**,
4. **Groblje**, Selnica Podravska, **E**,
5. **Groblje**, Veliki Otok, **E**,
6. **Groblje**, Zablatje, sjeveroistočni dio naselja, **E**,
7. **Groblje**, Mali Otok, **E**.

Radi zaštite povijesno-memorijalne cjeline:

- kontaktna zona oko groblja, izvan utvrđenih građevinskih područja, ne smije se izgrađivati, odnosno dozvoljena je samo gradnja parkirališnih površina isključivo u funkciji groblja;
- unutar groblja potrebno je održavati karakteristično pejsažno uređenje karakterističnom crnogoricom.

2. POJEDINAČNA KULTURNA DOBRA I NJIHOVI SKLOPOVI

2.1. Sakralne građevine

Župne crkve

1. **Crkva Presvetog Trojstva**, Legrad – u središtu naselja, **Z – 2896**,
2. **Evangelička crkva**, Legrad, ulica Petofy Šandora, **E**,
3. **Crkva sv. Martina**, Zablatje, središte naselja, **Z – 3201**,
4. **Hrvatska katolička crkva**, Zablatje br. 135., **E**.

Kapele i kapele-poklonci

1. **Kapela Žalosne Gospe**, Legrad, ulica kralja Tomislava, **Z – 3262**,
2. **Kapela sv. Helene**, Legrad, Kutnjak – središte naselja, **Z – 3383**,
3. **Kapela sv. Križa**, Legrad na mjesnom groblju, **E**,
4. **Kapela sv. Križa**, Veliki Otok, **E**,
5. **Toranj sv. Antuna zaštitnika**, Mali Otok, središte naselja, **E**,

2.2. Civilne građevine

Stambene građevine

1. **Župni dvor Evangeličke crkve**, Legrad, **E**,
2. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Antolovec br. 14, 33, 65, **E**,
3. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Kutnjak br. 33, 102, 128, 137, **E**,
4. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Legrad, ul. kralja Tomislava 39, **E**,
5. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Legrad Ul.Kralja Tomislava br. 39, 56, 67, 212, 228, 232, 234, 256, 276, Ul. bana J. Jelačića 1, 2, Ul. Potefy Šandora 4, 19, 20, 23, 35, 37, 39, 47, 49, **E**,
6. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Mali Otok, br. 30, 36, 37, 39, 50, **E**,
7. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Selnica Podravska br. 17, 82, 84, 133, **E**,
8. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Veliki Otok br. 16, 18, 20, 24, 33, 46, 56, **E**,
9. **Stambena građevina s gospodarstvom**, Zablatje br. 5, 27, 50, 68, 70, 88, 90, 98, 106, 122, 124, 126, **E**.

Stambene građevine ugrožene su i svedene na ostatke, potrebno je hitno djelovati kako bi se zadržao kulturološki kontinuitet.

Javne građevine

1. **Škola**, Legrad, južni rub parka, **E**,
2. **Stara škola**, Kutnjak, u središtu naselja, **E**.

2.3. Povijesna oprema naselja

1. **Pil Sv. Florijana sa parkom**, Legrad, ul. bana J. Jelačića, **P – 4024**, (30.6.2014.),
2. **Raspelo**, Antolovec, **E**,
3. **Raspelo**, Kutnjak, na raskrižju prema Antolovcu, **E**,
4. **Pil Gospe Lurdeske**, Kutnjak, na raskrižju puteva izvan naselja, **E**,
5. **Pil Sv. Florijana**, Kutnjak, ispred kapele, **E**,
6. **Grupa pilova**, Legrad, u parku ispred crkve, **E**,
7. **Raspelo**, Legrad, ul. bana J. Jelačića, **E**,
8. **Raspela**, Mali Otok u središtu naselja uz zvonik Sv. Antunu i na južnoj strani naselja prema Zablatju, **E**,
9. **Raspela**, Veliki Otok, na raskrižju kod br. 24, **E**,
10. **Raspela**, Veliki Otok, na raskrižju za Dubravu, **E**,
11. **Raspelo na groblju**, Veliki Otok, **E**,
12. **Raspelo na groblju**, Zablatje, **E**,
13. **Raspelo**, Zablatje, ispred kapele, **E**,
14. **Raspelo**, Selnica Podravska, **E**.

Mjerama zaštite nepokretne kulturne baštine određuje se:

- Zaštita povijesnih struktura i izvornih graditeljskih sklopova za sva zaštićena (Z), preventivno zaštićen (P), evidentirana (E).
- Zaštita ambijentalnih vrijednosti, tipologije, gabarita i oblikovanja graditeljske baštine lokalnog značaja,
- Čuvanje i održavanje urbane opreme i spomen obilježja, te njena sanacija i rekonstrukcija prema izvornim oblicima.

2.4. Spomen obilježja

1. **Spomen obilježje**, Legrad, ušće Mure u Dravu, **E**,
2. **Spomen obilježje**, Selnica Podravska kod kapele, **E**.

3. KULTURNI KRAJOLIK

Kultivirani agrarni krajolik potrebno je, u najvećoj mogućoj mjeri, očuvati od daljnje izgradnje te usmjeravati izgradnju objekata k interpolacijama unutar izgrađene strukture naselja. Izuzetno se dozvoljava izgradnja pojedinačnih stambeno-gospodarskih cjelina u agrarnom prostoru ruralnih naselja, ali na način da izgradnja ne izmjeni tradicionalne osobitosti šireg prostora.

3.1. Park arhitektura

Hortikulturalno uređenje dijelova naselja unutar pripadajućih čestica treba dovesti u stanje te ih takovima i održavati. Kako bi se njihova zaštita provodila na odgovarajući način potrebno je, osim ishođenja suglasnosti nadležnog Konzervatorskog odjela u Bjelovaru uključiti i stručnjake koji se bave zaštitom prirodne baštine.

1. **Park**, Legrad, ispred župne crkve, **E**,

2. Park, Legrad, ul. bana J. Jelačića, E.

Mjere zaštite urbanih i prirodne vrijednosti parka potrebno je provoditi zadržavanjem postojeće veličine i oblika prostora, uz razvijanje i kultiviranje prirodnog fonda, te kvalitetno održavanje. Unapređenje stanja u prostoru moguće je provoditi u duhu parkovne arhitekture.

3.2. Točke i potezi panoramske vrijednosti

1. **Vizure na naselje i zvonik crkve**, Legrad, pogled iz centra naselja, **E**,
2. **Vizure na naselje i zvonik crkve**, Legrad, sa puta Đelekovec - V. Otok, **E**,
3. **Vizure na naselje i zvonik crkve**, Legrad, sa prilaznog južnog puta od Đelekovca, **E**,
4. **Vizure na naselje i zvonik kapele**, Zablatje, sa prilaza iz Malog Otoka, **E**.

(B) POKRETNNA KULTURNA DOBRA

Pokretna kulturna dobra:

1. **Crkva Presvetog Trojstva – orgulje**, Legrad, **Z – 3151**,
2. **Crkva Presvetog Trojstva – crkveni inventar**, Legrad, **Z – 5307**,
3. **Crkva sv. Martina – orgulje**, Zablatje, središte naselja, **Z – 3735**,
4. **Orgulje u Evangeličkoj crkvenoj općini Legrad**, Legrad, **P – 4561** (24.06.2016.)

Sve zahvate, na pokretnim kulturnim dobrima potrebno je provoditi prema posebnim uvjetima i odobrenju nadležnog Konzervatorskog odjela.

Smjernice i preporuke zaštite kulturnih dobara

Cilj je da se popisana i valorizirana kulturna dobra adekvatno njihovoj vrijednosti zaštite, obnove i u budućnosti koriste.

Povijesne cjeline kao i pojedinačne građevine označene kao kulturno dobro treba primjereno njihovim prostornim, arhitektonskim, povijesnim, etnološkim i estetskim vrijednostima zaštititi i uključiti u život i dalji razvoj prostora. Da bi se osigurala zaštita kulturne baštine koja je neodvojiv segment sveukupnog čovjekovog življenja u prirodnom okruženju polazišta za njeno ostvarivanje moraju se osigurati već na nivou prostornog planiranja.

Dosadašnja iskustva su pokazala da su graditeljski oblici i krajolik koji ih okružuje, međusobno povezani, srasli u složeni identitet prostora. Čovjek je samo još jedan dio u procesu stvaranja sveukupne slike prostora čiju osnovu čine prirodne komponente stoga elementi za zaštitu i očuvanje graditeljskog nasljeđa moraju biti u skladu s našim odnosom prema cjelokupnom prostoru. S obzirom na stupanj očuvanosti prirodnih i krajobraznih vrijednosti, te tradicionalnih oblika izgradnje i naseljavanja područja Općine Legrad, potrebno je planirati razvoj koji će se temeljiti na uvažavanju i racionalnom iskorištavanju temeljnih vrijednosti područja. To prije svega znači očuvati ravnotežu i harmoničan odnos izgrađenog i prirodnog krajolika, uz racionalno dimenzioniranje građevinskih područja, kako ne bi došlo do narušavanja vrednovanih kulturno-povijesnih i prostornih kvaliteta.

Da bi se očuvale vrednovane kulturno povijesne, arhitektonske, urbanističke, etnološke, pejzažne i dokumentarne vrijednosti prostora Općine Legrad, neophodno je zaštitu usmjeriti na očuvanje integralnih vrijednosti prirodnog i izgrađenog prostora. Utoliko je važno donošenje Prostornog plana uređenja Općine Legrad, kojim bi trebalo usmjeriti korištenje prostora na način koji ne bi izazvao narušavanje vrednovanih kvaliteta, već bi omogućio revalorizaciju prostornih vrijednosti kao i sanaciju pogrešnih intervencija u prostoru uvjetovanu vrijednosnim kategorijama, odnosno potrebnim i mogućim režimima zaštite svih prepoznatih vrijednosti.

Temeljni zadatak Prostornog plana uređenja trebao bi biti omogućavanje razvoja uz uvažavanje i očuvanje harmoničnog odnosa i kvalitetnog planiranja suživota prirodnog i antropogenog krajolika.

Integralni prostor, njegovu kulturnu i prirodnu baštinu moguće je štititi kroz zoniranje prostora, a zaštitu pojedinačnih vrijednosti kulturne baštine metodom režima zaštite. Određivanje zona zaštite temelji se na osnovnom principu suvremene zaštite kulturne baštine, da je arhitektonski spomenik bilo koje vrste i značenja nedjeljivo vezan s okolišem koji ga okružuje.

Za sve zone kulturne baštine, naselja i pojedinačne povijesne građevine (prikazane na kartogramu 7. „Zaštita kulturne baštine“ u M 1:50.000) potrebno je izraditi detaljnu konzervatorsku dokumentaciju koja bi sadržavala analizu povijesne građe i dokumentacije, analizu postojećeg stanja, te konzervatorske propozicije i smjernice za moguće i potrebne zahvate kojima bi se očuvale, zaštitile i unaprijedile prepoznate vrijednosti, a umanjio utjecaj prostorno i likovno konfliktnih situacija.

Obzirom na načela i ciljeve zaštite kulturne baštine određuju se osnovne smjernice i uvjeti zaštite za: povijesne cjeline (ruralne), pojedinačne zaštićene građevine, arheološke lokalitete i nalazišta i kultivirani krajolik.

Povijesna naselja ruralnih obilježja

Povijesna naselja seoskih obilježja predstavljaju izrazito ugrožen dio ukupnog fonda kulturne baštine, a gotovo u pravilu ni na koji način nisu zaštićena, stoga intenzivno gube svoja povijesna obilježja. Takve preobrazbe nepovratno brišu granice kulturnih regija i znatno otežavaju definiranje prostora (makrocjelina) sličnih tradicijskih oblika.

Specifičnost naselja pojedinih regija očituje se u tipologiji naselja u smislu načina oblikovanja njegovog volumena, karakterističnom tradicijskom nasebinskom predlošku–matrici naselja, parcelaciji, mreži cesta i putova, odnosu naselja i pripadajuće okoline, načinu organizacije građevne čestice, te arhitekturi naselja - mjerilu i karakteristikama oblikovanja građevina, uključivši i primijenjene materijale te način njihove završne obrade. Raznolikost tipova naselja koja ovisi o navedenim čimbenicima mora i nadalje ostati prepoznatljivom.

Područja zaštite kulturno-povijesnih vrijednosti u izdvojenim zonama–povijesnim naseljima, odnosno njihovim dijelovima provode se stoga u svrhu očuvanja tradicijske slike naselja a time i njihove prepoznatljivosti kao nositelja identiteta kulturnog krajolika. U cilju očuvanja graditeljske baštine i prepoznatljivosti prostora određene su zone zaštite za očuvane dijelove naselja. Nažalost, naselja su izgubila izvorni izgled, sačuvani su samo njihovi pojedinačni elementi stoga su ove izdvojene cjeline, uz zaštićena i evidentirana pojedinačna kulturna dobra, nositelji prostornog identiteta Općine Legrad.

Trebalo bi očuvati njihovu karakterističnu matricu, ortogonalnu ili organsku, karakteristične poprečne presjeke ulica, građevnu liniju, tipologiju stambene izgradnje, visinu kuća, morfologiju pročelja i materijale završne obrade.

Zone zaštite definirane su za sljedeće povijesne cjeline:

Zona zaštite ruralne cjeline naselja (zaštita matrice, postojeće parcelacije, tradicijske stambene arhitekture i prateće gospodarske, komunalne opreme naselja i javne plastike).

Kontaktna zona ruralne cjeline naselja obuhvaća izgrađene dijelove naselja gdje je zastupljena novija gradnja na postojećoj matrici, ali prihvatljivog mjerila i oblikovanja.

Zona ekspozicije za cjeline kao i za pojedinačna kulturna dobra obuhvaća pejzažne i kultivirane prostore koji uokviruju naselje ili pojedinačno kulturno dobro i omogućavaju vrijedne vizure na iste.

Mjere zaštite su određene prema zonama zaštite i klasifikaciji pojedinačnih kulturnih dobara koji se štite na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Mjerama zaštite utvrđuju se režimi i oblici intervencije u pojedinim zonama ili za pojedine građevine.

Svaku od evidentiranih cjelina, predloženih za zaštitu, potrebno je detaljno inventarizirati s obzirom na građevnu strukturu (stambene, gospodarske i javne zgrade) i prostornu matricu, koju čini mreža putova (cesta) i pripadajuća građevnih čestica. Tradicijsku arhitekturu,

stambenu i gospodarsku treba dokumentirati, arhitektonski snimiti i obraditi kako bi se odredili uvjeti i režimi zaštite, te način i metode obnove kojima bi se prilagodili suvremenim uvjetima življenja.

Proširenje građevinskih područja postojećih naselja, planirati na način kojim bi se prije svega očuvao prepoznatljivi krajolik koji ga okružuje, zadržala prepoznatljivost i homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija naselja ili njegovih dominantnih dijelova, što u većini slučajeva znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta i spajanje pojedinačnih krakova naselja.

U planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju treba nastojati očuvati njegov karakter, s obzirom na tip (zbijeni zaselak, longitudinalno naselje, razvedeno) i karakter naselja (selo sa središnjim funkcijama, zaselak). Jednako je važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje. Oblikovanje prema zatečenoj arhitekturi uz dozvolu suvremenih utjecaja u arhitekturi.

Osobito je važno sačuvati opremu naselja (raspela) koja unutar naselja ili na određenoj distanci od naselja markira njegov početak, središte ili neki drugi važan dio naselja kako bi se sačuvali prostorni odnosi i akcentiranost u prostoru.

Neizgrađene i ozelenjene prostore unutar naselja, parkove i potrebno je čuvati, dalje osmišljavati i redovito održavati.

Za čitavo područje Općine Legrad, važno je očuvati postojeću karakterističnu organizaciju prostora, temeljenu na mreži naselja, povezanih kapilarnim sistemom putova.

Izbjegavati načine disperzivne gradnje koja se pojavljuje u novije vrijeme.

Razvoj infrastrukturnih sustava

Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Predviđa se održavanje sustava javne vodoopskrbe u stanju funkcionalne ispravnosti. Rekonstrukcija mreže može se izvesti na mjestima koja ne udovoljavaju uvjetima sigurne opskrbe i u slučaju znatnih gubitaka. Širenje mreže vodoopskrbe planira se na područjima za razvoj naselja te izdvojenim područjima za gospodarske i društvene djelatnosti. Izgradnja mreže izvršit će se u koridorima novoplaniranih prometnica, prvenstveno u zelenom pojasu, a gdje to nije moguće ispod pješačke staze. Na križanjima cjevovoda i raskrižjima potrebno je predvidjeti zasune kojima se pojedini dijelovi mreže mogu izdvojiti iz pogona. Točan položaj planiranih cjevovoda utvrdit će se projektom dokumentacijom.

Građevine je potrebno projektirati i graditi tako da svaki dio zgrade koji predstavlja samostalnu uporabnu cjelinu u kojoj se koristi voda ima ugrađen vodomjer. Vlasnik građevine, odn. druge nekretnine dužan je istu priključiti na komunalne vodne građevine sukladno odluci o priključenju.

Odvodnja

Nakon izgrađenog sustava vodoopskrbe, sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda je sljedeći najznačajniji komunalni zahvat na području općine.

Prema 'Studiji zaštite voda Koprivničko-križevačke županije' (Dippold&Gerrold HIDROPROJEKT 91 Zagreb, 2008.) na području općine planirana su tri zasebna sustava odvodnje otpadnih voda.

Na području naselja Legrad planiran je kanalizacijski sustav ukupne duljine 12,5 km, od čega je 0,7 km tlačnih cjevovoda. U sustav su interpolirane dvije crpne stanice te je predviđen jedan uređaj za pročišćavanje otpadnih voda SBR tehnologije, I i II stupnja pročišćavanja. Predviđen kapacitet je 1400 ES-a, a stupanj pokrivenosti naselja kanalizacijom 90%.

Drugi sustav obuhvaća naselja Veliki Otok, Selnica Podravska i Kutnjak. Glavni kolektor položen je u koridoru cestovnih prometnica na potezu između pojedinih naselja. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda SBR tehnologije, I i II stupnja pročišćavanja predviđen je na lokaciji sjeveroistočno od naselja Podravska Selnica, uz završnu dispoziciju pročišćenih voda u rijeku Dravu. Predviđeni uređaj je kapaciteta 1100 ES-a, a predviđeni stupanj pokrivenosti javnom kanalizacijom je 90%. S obzirom na topografske prilike područja, unutar samih naselja predviđeni su gravitacijski kanali (8,8 km), dok su pojedina naselja povezana tlačnim cjevovodima (5,1 km), uz interpolaciju 8 crpnih stanica.

Treći sustav obuhvaća naselja Mali Otok i Zablatje. Unutar obaju naselja predviđeni su gravitacijski kanali. Otpadne vode naselja Mali Otok se uz pomoć crpne stanice i tlačnih cjevovoda transportiraju prema naselju Zablatje, te zajedno sa otpadnim vodama naselja Zablatje tlačno disponiraju prema naselju Imbriovec gdje se putem kanalizacijskog sustava preko naselja Đelekovec, Torčec, Drnje i Peteranec dovode na središnji uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u Herešinu.

U okviru tehničke dokumentacije više razine (idejni projekti odvodnje) moguće je predvidjeti alternativne načine zbrinjavanja otpadnih voda (lagune/biljni uređaji, mali sustavi za pročišćavanje s aeracijom, sustavi s odjeljivanjem otpadnih voda i njihovom ponovnom uporabom i sl.).

Detaljno određivanje trasa i lokacija građevina sustava odvodnje utvrđuje se idejnim rješenjem, odnosno stručnim podlogama za izdavanje akata za gradnju, vodeći računa o konfiguraciji terena, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.